

Pilsonības un migrācijas
lietu pārvalde

IMIGRĀCIJAS STATUSA UN UZTURĒŠANĀS MĒRĶU MAINĀ: PĀRSKATS PAR LATVIJAS PIEEJU

MAZA APJOMA IZPĒTES DARBS

Rīga, 2015. gada decembris

Ar Eiropas Savienības Padomes 2008.gada 14.maija lēmumu Nr.2008/381/EK izveidots Eiropas migrācijas tīkls, kura mērķis ir pildīt Eiropas Savienības un dalībvalstu institūciju informācijas vajadzības, sniedzot aktuālu, objektīvu, uzticamu un salīdzināmu informāciju par migrācijas un patvēruma jomu, tādā veidā atbalstot Eiropas Savienības politikas veidošanu minētajās jomās. Eiropas migrācijas tīklu izmanto arī, lai sabiedrībai nodrošinātu informāciju par šiem jautājumiem.

Eiropas migrācijas tīklu veido Eiropas Komisija un dalībvalstu nozīmēti kontaktpunkti. Katrs kontaktpunkts izveido valsts migrācijas tīklu.

Katrs valsts kontaktpunkts sagatavo izpētes darbus, kuru tēmas ir noteiktas attiecīgā gada darba programmā. Izpētes darbu tēmas ir saistītas ar trešo valstu valstspiederīgo migrācijas jomu.

Eiropas migrācijas tīkla Latvijas kontaktpunkts ir Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde.

Kontakti:

Čiekurkalna 1.līnija 1, k-3,

Rīga, Latvija, LV-1026

Tālrunis: +371 67219492

Fakss: +371 67219431

E-pasts: emn@pmlp.gov.lv

Tīmeklis: www.emn.lv

Darba autori:

Ilze Briede, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Migrācijas nodaļas vadītāja

Ilze Siliņa-Osmāne, Eiropas migrācijas tīkla Latvijas kontaktpunkta eksperte

Recenzents:

Maira Roze, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes priekšnieka vietniece

Projekts tika finansēts ar Eiropas Komisijas atbalstu. Šī publikācija atspoguļo vienīgi autoru uzskatus, un Eiropas Komisijai nevar uzlikt atbildību par tajā ietvertās informācijas jebkuru iespējamo izlietojumu.

Projektu līdzfinansē Eiropas Savienība

DEFINĪCIJAS¹

"Pieteikuma iesniedzējs, kas lūdz starptautisko aizsardzību"

Trešās valsts pilsonis vai bezvalstnieks, kurš ir iesniedzis pieteikumu par starptautisko aizsardzību, attiecībā uz kuru vēl nav pieņemts galīgais lēmums. (Direktīvas 2011/95/EU (Pārstrādātā Kvalifikācijas direktīva) 2.panta i) punkts)

"Pieteikuma iesniedzējs, kas lūdz mainīt statusu"

Trešās valsts pilsonis, kurš iesniedz pieteikumu par viņa/viņas pašreizējā uzturēšanās statusa un uzturēšanās mērķa maiņu uz citu imigrācijas statusu.

"Statusa maiņa" (paredzēts kā iespējams, bet ne obligāts, elementu "uzturēšanās mērķa maiņa" un "pāreja no imigrācijas statusa" kopums)²

Trešās valsts pilsoņa, kuram ir atļauts uzturēties valstī, atrodoties konkrētā imigrācijas statusā (kategorijā), konkrētajā dalībvalstī, situācija, kurš ir iesniedzis pieteikumu palikt tajā pašā dalībvalstī, bet saskaņā ar citu juridisko pamatojumu (kategorija).

"Ekonomiskā migrācija"

Migrācija, galvenokārt, ekonomisku iemeslu dēļ vai lai meklētu finansiālus iztikas uzlabojumus.

"Darba devējs"

Jebkura fiziska vai juridiska persona, tostarp pagaidu darba aģentūra, kuras labā vai kuras vadībā un/vai uzraudzībā veic darbu. (Direktīvas 2009/52/EK (Darba devēju sankciju direktīva) 2.panta d) punkts)

"Nodarbinātība"

Tādas darbības veikšana, kas ietver jebkādu darbu darba devēja labā vai viņa vadībā, un/vai uzraudzībā, kuru regulē saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai iedibinātu praksi. (Direktīvas 2009/52/EK (Darba devēju sankciju direktīva) 2.panta c) punkts)

"Ģimenes loceklis"

Trešās valsts pilsonis, kā norādīts Direktīvas 2003/86/EK 4.pantā (parasti pamatģimenes locekļu - t.i., laulātais un nepilngadīgie bērni), kuri ir ieradušies Eiropas Savienības teritorijā ģimenes atkalapvienošanās nolūkā. (Padomes Direktīvas 2003/86/EK (Ģimenes atkalapvienošanās direktīva) 9.apsvēruma un 4.pants)

"Imigrants investors"

Trešās valsts pilsonis, kas atbilst dalībvalsts noteiktajiem kritērijiem un tiek uzņemts dalībvalstī ar mērķi veikt (būtisku) finansiālu ieguldījumu finanšu produktos vai uzņēmējdarbībā, neiesaistoties ikdienas darbībās vai uzņēmējdarbības pārvaldībā.

¹Avots: EMT vārdnīca, 3.0, pieejama:

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/glossary/index_a_en.htm.

Imigranta uzņēmēja un imigranta investora definīcijas ir līdzīgas tām, kas norādītas EMT pētījumā par trešo valstu pilsoņu uzņemšanu uzņēmējdarbības nolūkā. Darba ņēmēja definīcija ir atvasināta no "ILO Thesaurus", 6.izdevuma, 2008.

² Definīcija ir pielāgota no http://www.lawfirmuk.net/switchingrules_e.html

"Imigrants uzņēmējs"

Trešās valsts pilsonis, kas atbilst dalībvalsts noteiktajiem kritērijiem, lai tiktu uzņemts dalībvalstī i) izveidot uzņēmējdarbību un būt iesaistīts tā pārvaldībā; ii) pārņemt uzņēmējdarbību vai uzņēmējdarbības gaitu un būt iesaistīts tās pārvaldībā; iii) pašnodarbinātībai.

"Uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks"³

Trešās valsts pilsonis, kuram noteikts pagaidu norīkojums no uzņēmuma, kurš atrodas ārpus dalībvalstu teritorijas un ar kuru trešās valsts valstspiederīgajam ir noslēgts darba līgums, uz šim uzņēmumam vai tai pašai uzņēmumu grupai piederošu struktūrvienību, kas veic uzņēmējdarbību minētajā dalībvalstī.

"Ilgtermiņa vīza" (vai nacionālā ilgtermiņa vīza)

"Ilgtermiņa vīza" nozīmē dalībvalsts pilnvarojumu vai lēmumu, kas nepieciešams ieceļošanai attiecīgajā dalībvalstī, lai uzturētos tur ilgāk par trīs mēnešiem.

"Persona, kas iesaistīta darbībā, kas veicina nelikumīgu imigrāciju"

Trešās valsts pilsonis, kurš ir iesaistīts darbībā, kas veicina nelikumīgu imigrāciju, kā noteikts Direktīvas 2002/90/EK 1.un 2. pantā, kas atbilst Direktīvā 2004/81/EK noteiktajiem nosacījumiem, un kuram ir likumīgi atļauta uzturēšanās (dalīb)valsts teritorijā.

"Persona, kurai atteikts piešķirt starptautisko aizsardzību"

Trešās valsts pilsonis, par kuru pārskata periodā pieņemts pirmās instances lēmums noraidīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu, piemēram, administratīvo vai tiesu iestāžu lēmumi, ar ko pieteikumus atzīst par nepieņemamiem vai nepamatotiem, un lēmumi, kas pieņemti prioritārā vai saīsinātā kārtībā (Regulas 862/2007 (Migrācijas statistikas regula) 4.panta 2.punkta a) apakšpunkts)

"Pētnieks"

Trešās valsts pilsonis ar atbilstīgu augstākās izglītības kvalifikāciju, kas ļauj piedalīties doktorantūras programmās un kurus pētniecības iestāde izvēlas pētniecības projekta īstenošanai, kam parasti nepieciešama iepriekš minētā kvalifikācija. (Padomes Direktīvas 2005/71/EK (Pētnieku direktīva) 2.panta d) punkts)

"Uzturēšanās atļauja"

Jebkura dalībvalsts iestāžu izdota atļauja trešās valsts pilsonim likumīgi uzturēties tās teritorijā, saskaņā ar 2002.gada 13.jūnija Padomes Regulas (EK) Nr. 1030/2002, ar ko nosaka vienotu uzturēšanās atļauju formu trešo valstu pilsoņiem, 1. panta 2.punkta a) apakšpunkta nosacījumiem.

"Students"

Trešās valsts pilsonis, ko ir uzņēmusi kāda augstākā mācību iestāde un kas ir uzņemts dalībvalsts teritorijā ar galveno nodarbošanos apmeklēt pilna laika studijas, lai iegūtu šīs dalībvalsts atzīto augstākās izglītības kvalifikāciju, arī diplomu, sertifikātu vai doktora grādu, augstākajā mācību iestādē; saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem šīs studijas var ietvert sagatavošanas kursu pirms šādas izglītības sākuma. (Padomes Direktīvas 2004/114/EK (Studentu direktīva) 2.panta b) punkts)

³ Direktīvas 2014/66/ES 3.panta c) punkts

"Legāls statuss"

Trešās valsts pilsoņa situācija, attiecībā uz kuru ir apturēts lēmums par piespiedu izraidīšanu vai kuram ir piešķirts periods brīvprātīgai izceļošanai Direktīvas 2008/115 (Izraidīšanas direktīva) 12. apsvēruma un 9., un 14. panta izpratnē, attiecībā uz kuru lēmums par piespiedu izraidīšanu ir apturēts saskaņā ar citiem valsts tiesību pamatojumiem vai saskaņā ar valsts likumu ir izdota atļauja uzturēties/ dzīvot.

"Cilvēku tirdzniecības upuris"

Trešās valsts pilsonis, kas pakļauts nodarījumam, ko regulē Direktīva 2011/36/EK, kas pilda Direktīvas 2004/81/EK nosacījumus, un kuram ir likumīgi atļauta uzturēšanās (dalīb)valsts teritorijā.

KOPSAVILKUMS

Maza apjoma izpētes darbs "Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju" aptver likumīgās imigrācijas jomu, kura regulē trešo valstu pilsoņu tiesības mainīt uzturēšanās mērķi, neizbraucot no Latvijas.

Maza apjoma izpētes darbs ietver tos trešo valstu pilsoņus, kuriem ir "atļauja/ tiesības uzturēties" Latvijā, kuri neatrodas nelikumīgā situācijā⁴, un apraksta situācijas, kad uzturēšanās mērķu maiņa notiek Latvijas teritorijā bez prasības vispirms personai atgriezties izcelsmes valstī.⁵

Maza apjoma izpētes darba mērķis ir apskatīt kritērijus konkrētu uzturēšanās atļauju veidu⁶ izdošanai, salīdzinot un pretstatot tās, aprakstīt Latvijas tiesisko regulējumu, kas ļauj likumīgi uzņemt trešo valstu pilsoņiem pāriet no viena uzturēšanās mērķa uz citu.

1.sadalā tiek sniegts Latvijas imigrācijas sistēmas pārskats par trešo valstu pilsoņu uzturēšanās mērķu maiņu. Trešās valsts pilsonis var mainīt uzturēšanās mērķi, neizbraucot no Latvijas uz savu izcelsmes valsti, ja viņam ir derīga Latvijas uzturēšanās atļauja, derīga citā Šengenas valstī izsniegta uzturēšanās atļauja vai ir derīga citā Eiropas Savienības dalībvalstī izsniegta Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusu apliecināša uzturēšanās atļauja. Pastāv viens izņēmums – studenti, kas nav beiguši studijas, jo viņi saskaņā ar Imigrācijas likumu⁷ nevar mainīt uzturēšanās mērķi, neizbraucot no Latvijas. Uzturēšanās mērķi, neizbraucot no Latvijas, var mainīt studenti, kas ir absolvējuši augstskolu. Latvijā nav bijušas būtiskas diskusijas par trešo valstu pilsoņu iespējām mainīt uzturēšanās mērķi, kas ir skaidrojams ar salīdzinoši nelielo trešo valstu pilsoņu skaitu valstī.

2.sadalā tiek aprakstīti uzņemšanas kritēriji. Sadaļā ir informācija par pirmreizējās uzņemšanas kritērijiem vai konkrētās uzturēšanās atļaujas izdošanas kritērijiem, ko piemēro Latvija, lai uzņemtu visas šī maza apjoma izpētes darbā iekļautās kategorijas. Tajā ir apkopotas arī katras kategorijas tiesības, kā arī uzturēšanās atļaujas pieteikuma iesniedzējam saistošās prasības. Lai novērstu ļaunprātīgu tiesību aktu izmantošanu, atsevišķām uzturēšanās atļauju kategorijām tiesību aktos ir izstrādātas papildus prasības. Piemēram, ja trešās valsts pilsonis vēlas mainīt uzturēšanās mērķi no uzņēmēja uz citu uzturēšanās mērķi, viņam ir jāpierāda, ka ir samaksāti visi normatīvajos aktos noteiktie nodokļi un nodevas.

⁴Izņemot pieteikuma iesniedzējus, kas lūdz starptautisko aizsardzību vai cita veida nacionālo aizsardzību un ir saņēmuši galīgo noraidījumu.

⁵Izpētes darbā ir raksturota situācija uz 2015.gada 1.decembri.

⁶ Ģimene, izglītība, pētniecība, ES zilā kartē, augsti kvalificēts darbinieks, nodarbinātais, pašnodarbinātais, uzņēmējs, sezonas strādnieks, uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks, investors, ilgtermiņa vīzas turētājs, patvēruma meklētājs, cilvēku tirdzniecības upuris.

⁷ Saskaņā ar Imigrācijas likuma 32.panta 4.daļu.

3.sadalā tiek izklāstīts Latvijas tiesiskais regulējums attiecībā uz uzturēšanās mērķa maiņu, paliekot Latvijas teritorijā. Sadaļā ir uzskaitīti uzturēšanās mērķu maiņu atvieglojumi salīdzinājumā ar pirmās reizes pieteikuma iesniedzējiem. Sadaļa sniedz informāciju, kā uzturēšanās mērķa maiņa ietekmē trešo valstu pilsoņu tiesības. Plašāks sociālo tiesību loks ir pieejams patvēruma procedūrā iesaistītajām personām un cilvēku tirdzniecības upuriem, parējās trešo valstu pilsoņu kategorijas saņem ar nodarbinātību saistītus sociālos pabalstus. Plašākas tiesības uz neierobežotu nodarbinātību var saņemt trešo valstu pilsoņi, kuru uzturēšanās mērķis ir ģimenes apvienošana, uzņēmuma īpašnieks un investors. Plašākas mobilitātes tiesības saņem tie trešo valstu pilsoņi, kuri maina uzturēšanās mērķi uz zinātnisko darbību, izglītību un ES zilo karti.

Statistikas dati liecina, ka kopumā Latvijā nav novērojama skaitliski bieža uzturēšanās mērķu maiņa. Trešo valstu pilsoņi biežāk ir veikuši uzturēšanās mērķu maiņu 2013. un 2014. gadā. Visbiežāk mainīja uzturēšanās mērķi no investoriem un izglītības uz ģimenes uzturēšanās mērķi un otrādi – no ģimenes uzturēšanās mērķa uz izglītību un investoriem. Investoru uzturēšanās atļauju maiņa uz ģimenes uzturēšanās mērķi visbiežāk saistīta ar to, ka ieguldītās investīcijas nedarbojas pietiekami efektīvi, lai izpildītu Imigrācijas likumā iekļautos nosacījumus termiņuzturēšanās atļaujas atstāšanai spēkā. Šādos gadījumos par investoru nereti kļūst ģimenes loceklis, mainot investīciju ieguldījuma veidu, bet bijušais galvenais iesniedzējs iegūst ģimenes locekļa statusu. Nozīmīga daļa no personām, kas no ģimenes locekļa statusa pāriet uz investora uzturēšanās mērķi, ir investoru bērni, kas, ieceļojot Latvijā, bijuši nepilngadīgi, bet kuriem iestājusies pilngadība. Ievērojot to, ka šobrīd Imigrācijas likums neparedz pilngadīgu bērnu uzturēšanos pie vecākiem (trešo valstu pilsoņiem), vecāki veic investīcijas par pilngadīgajiem bērniem vai bērni uzsāk studijas, atbilstoši mainot uzturēšanās mērķi. Lai novērstu šādas situācijas, tiek plānotas Imigrācijas likuma izmaiņas. Tās paredzēs iespēju arī pilngadīgiem bērniem, ja tie pirmo termiņuzturēšanās atļauju Latvijā saņēmuši, būdami nepilngadīgi, turpināt uzturēties ģimenes locekļa statusā. Ievērojot nelielo statusa, maiņu skaitu, šobrīd nav pamata apgalvojumam, ka trešo valstu pilsoņi masveidā apietu Imigrācijas likuma nosacījumus, lai iegūtu tiesības uzturēties Latvijā.

4.sadalā tiek minētas problēmas, kā arī labās prakses piemēri un gūtās mācības. Sadaļā tiek apskatītas esošās problēmas un šķēršļi speciālo politiku izstrādē un īstenošanā, kas atļautu trešo valstu pilsoņiem mainīt uzturēšanās mērķi, paliekot Latvijā. Lielākie izaicinājumi, ar ko saskaras imigrācijas politikas veidotāji, ir saistīti ar gadījumiem, kad trešās valsts pilsoņa iepriekšējais vai nākamais uzturēšanās mērķis pēc būtības ir fiktīvs (netiek izpildīti vajadzīgie nosacījumi). Piemēram, ja persona ir saņēmusi uzturēšanās atļauju kā investors, bet nav izpildījusi ekonomiskās darbības minimālos kritērijus, tā nav tiesīga saņemt nākamo uzturēšanās atļauju saistībā ar citu uzturēšanās mērķi. Diskusijas visbiežāk risinās par jautājumu – uz cik ilgu laiku noteikt ierobežojumu uzturēšanās mērķa maiņai, kā arī – kādi ierobežojumi ir samērīgi un kādi – nav.

Migrācijas jomas amatpersonas atzīst, ka jebkura uzturēšanās mērķa maiņas lielākais izaicinājums ir imigranta spēja iekļauties likumā noteiktajā termiņā - veikt uzturēšanās mērķa maiņu iepriekšējās uzturēšanās atļaujas derīguma termiņa laikā.

1. ESOŠĀS MIGRĀCIJAS SISTĒMAS PĀRSKATS ATTIECĪBĀ UZ STATUSA MAIŅU

Latvijas migrācijas sistēma pieļauj uzturēšanās mērķa maiņu, ja trešās valsts pilsonis atrodas Latvijas teritorijā ar derīgu uzturēšanās atļauju, derīgu citā Šengenas valstī izsniegtu uzturēšanās atļauju, vai ar derīgu citā Eiropas Savienības dalībvalstī izsniegtu Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusu apliecināšu uzturēšanās atļauju. Izņēmums ir trešo valstu studenti, kuri nav absolvējuši izglītības iestādi. Trešo valstu studenti, neizceļojot no Latvijas, ir tiesīgi mainīt uzturēšanās mērķi tikai pēc augstākās izglītības

iegūšanas. Atsevišķos gadījumos uzturēšanās mērķa maiņa tiek pieļauta arī gadījumos, kad trešo valstu pilsoņi uzturas Latvijā ar vīzu, piemēram, pedagogi, sporta treneri, profesionāli sportisti, pētnieki, personas, kuras piedalās starptautisku līgumu īstenošanā, radošo profesiju pārstāvji, Eiropas Savienības zilās kartes (turpmāk-ES zilās kartes) pieprasītāji vai personas, kurām Latvijā jau piešķirtas tiesības uz nodarbinātību uz vīzas pamata, investori (izņemot paaugstināta terorisma risku valstu pilsoņus), bezvīzu valstu pilsoņi, nepilngadīgi bērni, pensijas vecumu sasnieguši Latvijas pilsoņu un Latvijas nepilsoņu vecāki.

Atsevišķos gadījumos, ja uzturēšanās mērķa maiņu neparedz Imigrācijas likums un tam pakārtotie Ministru kabineta noteikumi, bet uzturēšanās mērķa maiņa saistīta ar valsts interesēm, starptautiskām saistībām, humāniem apsvērumiem vai nepārvaramu varu, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes amatpersonas var atļaut veikt uzturēšanās mērķa maiņu, trešās valsts pilsonim neizceļojot no Latvijas.

1.1. Īss nacionālo diskusiju pārskats

Galvenais diskusiju objekts uzturēšanās mērķa maiņas gadījumā ir tas, ka trešās valsts pilsonim parasti ir nepietiekams atlikušais uzturēšanās atļaujas termiņš visu procedūru veikšanai. It īpaši tas attiecas uz darba devēja maiņu, jo nereti darba devējs pārtrauc darba attiecības, uzturēšanās atļauja tiek anulēta un trešās valsts pilsonis un viņa nākamais darba devējs savlaicīgi nepagūst veikt visas nepieciešamās darbības jaunas uzturēšanās atļaujas saņemšanai. Šīs diskusijas pārsvarā risinās saistībā ar MIPEX ikgadējo novērtējumu, kur Latvijas rezultāti ir vieni no zemākajiem starp valstīm, kuru situācija imigrantu integrācijas jomā tiek analizēta. Plašsaziņas līdzekļos un politiskajā vidē diskusijas par trešo valstu pilsoņu uzturēšanās mērķa maiņu praktiski nenotiek, jo trešo valstu pilsoņu skaits Latvijā ir neliels un uzturēšanās mērķa maiņas politika ir pietiekami elastīga, lai neradītu spriedzi sabiedrībā.

Pirms Latvija kļuva par Eiropas Savienības dalībvalsti, uzturēšanās mērķa maiņa tika pieļauta visos gadījumos, arī tad, ja trešās valsts pilsonis Latvijā uzturējās ar vīzu. Risinot iestāšanās sarunas, Eiropas Savienības eksperti norādīja uz to, ka uzturēšanās mērķa maiņa valstī personai, kura uzturas ar īstermiņa vīzu, nav pieļaujama, līdz ar to, izstrādājot Imigrācijas likumu, kas stājās spēkā 2003.gada 1.maijā, šāda iespēja vairs netika paredzēta. Turpmākajos gados šī politika tikusi pakāpeniski mainīta gan atbilstoši Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem, kas pieļauj šādu iespēju, gan ņemot vērā nacionālo situāciju un pieļaujot uzturēšanās mērķa maiņu gadījumos, kad konstatējams viszemākais nelikumīgās imigrācijas vai migrācijas noteikumu ļaunprātīgas izmantošanas risks.

2. UZŅEMŠANAS KRITĒRIJU PĀRSKATS

Tabula 2.1. Latvijas tiesību aktos noteikto trešo valstu pilsoņu kategorijas

Kategorija	Nacionālā definīcija	Uzņemšanas kritēriji
Ģimene	Migrāciju regulējošos tiesību aktos nav dota ģimenes definīcija, bet tiek uzņemti: - Latvijas pilsoņa, nepilsoņa vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmuša trešās valsts pilsoņa laulātais un abu	<ul style="list-style-type: none"> Aizpildīta noteikta parauga anketa; Derīgs ceļošanas dokuments; Veselības apdrošināšanas polise; Pietiekami finanšu līdzekļi (minimālās mēneša darba algas apmērā - 360 EUR¹⁰)¹¹;

¹⁰ Latvijas Statistikas ikmēneša biļetens 1(248)/2015, Rīga, februāris 2015, 10.lpp; Pieejams: <http://www.csb.gov.lv/statistikas-temas/darba-samaksa-galvenie-raditaji-30270.html>. [sk.07.08.2015.]

¹¹Saskaņā ar 2010.gada 21.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.550 „Noteikumi par ārzemniekam nepieciešamo finanšu līdzekļu apmēru un finanšu līdzekļu esības konstatēšanas kārtību” 11.punktu. Šis attiecas uz visiem tabulā attēlotajiem gadījumiem. Finanšu līdzekļu apjoms ir noteikts saskaņā ar Statistikas pārvaldes datiem.

Kategorija	Nacionālā definīcija	Uzņemšanas kritēriji
	<p>laulāto nepilngadīgie (arī aizbildnībā esošie) bērni un aizgādībā esošās personas⁸; individuālā komersanta; valdes vai padomes locekļa, pašnodarbinātas personas, ES zilās kartes turētāja, zinātnieka, studenta, investora laulātais un abu laulāto nepilngadīgie (arī aizbildnībā esošie) bērni un aizgādībā esošās personas.⁹</p>	<ul style="list-style-type: none"> Nerada draudus sabiedriskajai kārtībai, valsts drošībai (izziņa par sodāmību)¹² un veselībai (neslimo ar tuberkulozi aktīvā formā); Ir dzīvesvieta;¹³ Latvijas pilsoņa, nepilsoņa vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmēja trešās valsts pilsoņa noformēts izsaukums, kurš apliecina vēlmi uzaicināt ģimenes locekļus Laulību/radniecību pierādoši dokumenti.¹⁴
Izglītība	<p>Akreditētas izglītības iestādes audzēkņis vai pilna laika students.¹⁵</p> <p>Apmaiņas skolēns vai students vai stažieris kādā no Latvijas izglītības iestādēm vai komercreģistrā reģistrētā komercsabiedrībā.¹⁶</p>	<ul style="list-style-type: none"> Aizpildīta noteikta parauga anketa; Derīgs ceļošanas dokuments; Veselības apdrošināšanas polise; Pietiekami finanšu līdzekļi (minimālās mēneša darba algas apmērā - 360 EUR); Nerada draudus sabiedriskajai kārtībai, valsts drošībai (izziņa par sodāmību) un veselībai (neslimo ar tuberkulozi aktīvā formā); Ir dzīvesvieta; Izglītības iestādes noformēts izsaukums Līgums ar izglītības iestādi; legūta nepieciešamā izglītība studiju uzsākšanai.
Zinātniskā darbība	<p>Migrāciju regulējošos tiesību aktos nav dota zinātniskās darbības definīcija, bet Imigrācijas likums paredz izsniegt uzturēšanās atļauju uz laiku, kāds minēts ar zinātnisko institūciju reģistrā iekļautu zinātnisko institūciju noslēgtā zinātniskās sadarbības līgumā.¹⁷</p>	<ul style="list-style-type: none"> Aizpildīta noteikta parauga anketa; Derīgs ceļošanas dokuments; Veselības apdrošināšanas polise; Pietiekami finanšu līdzekļi (minimālās mēneša darba algas apmērā 360 EUR); Nerada draudus sabiedriskajai kārtībai, valsts drošībai (izziņa par sodāmību) un veselībai (neslimo ar tuberkulozi aktīvā formā); Ir dzīvesvieta; Zinātniskās institūcijas noformēts izsaukums <p>Līgums ar zinātnisko institūciju¹⁸</p>
ES zilā karte	<p>Terminu uzturēšanās atļauja, ko Latvijā izsniedz trešās valsts pilsonim ar augstu kvalifikāciju, kurš tiek nodarbināts un par nolīgto samaksu (strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa iepriekšējā gadā, piemērojot koeficientu 1.5¹⁹) veic noteiktu darbu darba devēja vadībā Latvijā, kā arī ir ieguvis augstāko izglītību studiju programmā, kuras ilgums attiecīgajā specialitātē vai darba līgumā noteiktajā nozarē ir vismaz trīs gadi.²⁰</p>	<ul style="list-style-type: none"> Aizpildīta noteikta parauga anketa; Derīgs ceļošanas dokuments; Veselības apdrošināšanas polise; Pietiekami finanšu līdzekļi (darba samaksa Latvijā atbilstoši strādājošo mēneša vidējai bruto darba samaksai iepriekšējā gadā, piemērojot koeficientu 1,5 - 1148 EUR);

⁸Saskaņā ar Imigrācijas likuma 25.pantu.

⁹ Saskaņā ar Imigrācijas likuma 23.panta 4.daļu.

¹²Izziņa par sodāmību (trešās valsts pilsonim, kurš vecāks par 14 gadiem), ko izsniegusi kompetentā iestāde pilsonības vai mītnes zemē, ja trešās valsts pilsonis tajā uzturējies ilgāk par 12 mēnešiem. Izziņa par sodāmību nav nepieciešama personām, kurām ieceļošanai Latvijā nav nepieciešama vīza. Šis attiecas uz visiem tabulā attēlotajiem gadījumiem.

¹³ Saskaņā ar 2010.gada 21.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.564 „Uzturēšanās atļauju noteikumi” 28.punktu.

¹⁴ Saskaņā ar 2010.gada 21.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.564 „Uzturēšanās atļauju noteikumi” 38.daļas 43.punktu.

¹⁵ Imigrācijas likums. – Ziņotājs, Nr.169, 20.11.2002.- [stājās spēkā 01.05.2003.]

¹⁶Saskaņā ar Imigrācijas likuma 23.panta 10. un 19.punktu.

¹⁷Saskaņā ar Imigrācijas likuma 23.panta 9.punktu.

¹⁸Saskaņā ar Uzturēšanās atļauju noteikumu Nr.564 50.punktu.

¹⁹ 1148 EUR (Latvijas Statistikas ikmēneša biļetens 1(248)/2015, Rīga, februāris 2015, 10.lpp; pieejams: <http://www.csb.gov.lv/statistikas-temas/darba-samaksa-galvenie-raditaji-30270.html>. [sk.07.08.2015.]);

²⁰ Saskaņā ar Imigrācijas likuma 1.panta 2¹) punktu.

Kategorija	Nacionālā definīcija	Uzņemšanas kritēriji
		<ul style="list-style-type: none"> Nerada draudus sabiedriskajai kārtībai, valsts drošībai (izziņa par sodāmību) un veselībai (neslimo ar tuberkulozi aktīvā formā); Ir dzīvesvieta; Izglītību apliecinošs dokuments; Darba devēja noformēts izsaukums; Jāatbilst Imigrācijas likumā minētajai definīcijai – veicamais darbs atbilst iegūtajai specialitātei, kā arī darbs tiks veikts darba devēja vadībā.
Augsti kvalificēti darbinieki	Latvijas tiesību aktos nav definēts, kas ir augsti kvalificēts trešās valsts pilsonis, taču Eurostat statistikā par Latvijā pirmreizēji izsniegtajām uzturēšanās atļaujām saistībā ar nodarbinātību ir izdalīta augsti kvalificēto trešo valstu pilsoņu kategorija, kurā tiek ieskaitīti tie trešo valstu pilsoņi, kas nekvalificējas Eiropas Savienības zilās kartes iegūšanai, bet kuriem ir augstākā izglītība (5.-6.ISCED līmenis) un viņi strādā tajā profesijā, kurā šī izglītība iegūta.	<ul style="list-style-type: none"> Aizpildīta noteikta parauga anketa; Derīgs ceļošanas dokuments; Veselības apdrošināšanas polise; Pietiekami finanšu līdzekļi (darba samaksa Latvijā atbilstoši strādājošo mēneša vidējai bruto darba samaksai iepriekšējā gadā – 765 EUR²¹–); Nerada draudus sabiedriskajai kārtībai, valsts drošībai (izziņa par sodāmību) un veselībai (neslimo ar tuberkulozi aktīvā formā); Ir dzīvesvieta; Darba devēja izsaukums. Ir atbilstoša izglītība; Darba tirgus tests (ar izņēmumiem²²)²³
Nodarbinātais	Fiziskā persona, kas uz darba līguma vai cita civiltiesiska līguma pamata par nolīgto darba samaksu veic noteiktu darbu darba devēja vadībā. ²⁴ ²⁵	<ul style="list-style-type: none"> Aizpildīta noteikta parauga anketa; Derīgs ceļošanas dokuments; Veselības apdrošināšanas polise; Pietiekami finanšu līdzekļi (darba samaksa atbilstoši strādājošo mēneša vidējai bruto darba samaksai iepriekšējā gadā – 765 EUR²⁶); Nerada draudus sabiedriskajai kārtībai, valsts drošībai (izziņa par sodāmību) un veselībai (neslimo ar tuberkulozi aktīvā formā); Ir dzīvesvieta; Darba devēja izsaukums

²¹ Latvijas Statistikas ikmēneša biļetens 1(248)/2015, Rīga, februāris 2015, 10.lpp; Pieejams: <http://www.csb.gov.lv/statistikas-temas/darba-samaksa-galvenie-raditaji-30270.html>. [sk.07.08.2015.]

²²Trešās valsts pilsonim, kuru Latvijā paredzēts nodarbināt:

- kā radošo vai izpildītājmākslu mākslinieku vai izrāžu (koncertu) nodrošināšanā iesaistītu administratīvo vai tehnisko darbinieku vai par vadītāju no valsts budžeta vai pašvaldības finansētā kultūras iestādē;
- par sporta treneri;
- par profesionālu sportistu pēc sporta kluba uzaicinājuma;
- akreditētā izglītības iestādē par pedagogu;
- kā trešās valsts pilsoni ar augstu kvalifikāciju ar Eiropas Savienības zilo karti;
- atbilstoši speciālo ekonomisko zonu darbību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem;
- trešās valsts pilsonim, kurš ir:
- izglītības iestādes audzēknis vai students un kurš ieradies Latvijā mācību praksē vai stažēties kādā Latvijas akreditētā izglītības iestādē vai komercregistrā reģistrētā komercsabiedrībā;
- konsultants (eksperts), kas sniedz palīdzību valsts vai pašvaldības iestādei, vai persona, kura, veicot savus profesionālos pienākumus, palīdz īstenot tādu starptautisku dokumentu (starptautisku līgumu, starpvaldību līgumu, starpresoru vienošanos) vai projektu, kura dalībvalsts ir Latvija, valsts tiesās pārvaldes iestāde vai atvasināta publiska persona;
- nodarbināts kādā citā Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Ekonomikas zonas valstī vai Šveices Konfederācijā, un darba devējs viņu norīko darbā pakalpojumu sniegšanai Latvijā.

²³2014.gada 28.janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr.55 „Noteikumi par ārzemnieku nodarbināšanu”. - Latvijas Vēstnesis, Nr.31, 12.02.2014.-[stājās spēkā 13.02.2014.]

²⁴ Darba likums.-Latvijas Vēstnesis, Nr.105, 06.07.2001. -[stājās spēkā 01.06.2001.]

²⁵ Imigrācijas likuma 9.pants - Ziņotājs, Nr.169, 20.11.2002.- [stājās spēkā 01.05.2003.]

Kategorija	Nacionālā definīcija	Uzņemšanas kritēriji
		<ul style="list-style-type: none"> • Ir atbilstoša kvalifikācija (izglītība vai 3 gadu pieredze profesijā) • Darba tirgus tests (ar izņēmumiem²⁷)^{28,29}
Pašnodarbinātais	Persona, kas darba ienākumus gūst patstāvīgi, neiesaistoties kā darbinieks darba tiesiskajās attiecībās ar darba devēju un neieņemot amatu, kas dod tiesības uz atlīdzību ³⁰ (šajā kategorijā netiek ietverts individuālais komersants).	<ul style="list-style-type: none"> • Aizpildīta noteikta parauga anketa; • Derīgs ceļošanas dokuments; • Veselības apdrošināšanas polise; • Pietiekami finanšu līdzekļi (ienākumi no komercdarbības atbilstoši strādājošo divkāršai mēneša vidējai bruto darba samaksai iepriekšējā gadā-1530 EUR); • Nerada draudus sabiedriskajai kārtībai, valsts drošībai (izziņa par sodāmību) un veselībai (neslimo ar tuberkulozi aktīvā formā); • Ir dzīvesvieta; • zvērināta revidenta pārbaudīts biznesa plāns paredzētajam darbības laikam; • dokumenti, kas apliecina, ka viņam ir pietiekami personīgie finanšu līdzekļi biznesa plānā norādīto darbību uzsākšanai; • atļauja (licence, sertifikāts), ja veic tādu darbu, kura veikšanai ir nepieciešama atļauja; • zvērināta revidenta pārbaudīts biznesa plāns, ja iepriekšējais biznesa plāns, ir izpildīts (sākot ar otro darbības gadu);³¹ • Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde papildus pārbauda vai informāciju par stāšanos nodokļu maksātāju uzskaitē (pirmajā darbības gadā)³²
Uzņēmuma īpašnieks	Latvijas tiesību aktos nav imigranta uzņēmuma īpašnieka definīcijas. Imigrācijas likumā un tam pakārtotajos Uzturēšanās atļauju noteikumos ir noteikti kritēriji uzturēšanās atļaujas saņemšanai, kas jāievēro komercreģistrā reģistrētam individuālajam komersantam,	<ul style="list-style-type: none"> • Aizpildīta noteikta parauga anketa; • Derīgs ceļošanas dokuments; • Veselības apdrošināšanas polise; • Pietiekami finanšu līdzekļi (ienākumi no komercdarbības atbilstoši strādājošo divkāršai

²⁷Trešās valsts pilsonim, kuru Latvijā paredzēts nodarbināt:

- kā radošo vai izpildītājmākslu mākslinieku vai izrāžu (koncertu) nodrošināšanā iesaistītu administratīvo vai tehnisko darbinieku vai par vadītāju no valsts budžeta vai pašvaldības finansētā kultūras iestādē;
- par sporta treneri;
- par profesionālu sportistu pēc sporta kluba uzaicinājuma;
- akreditētā izglītības iestādē par pedagogu;
- kā trešās valsts pilsoni ar augstu kvalifikāciju ar Eiropas Savienības zilo karti;
- atbilstoši speciālo ekonomisko zonu darbību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem;
- trešās valsts pilsonim, kurš ir:
  - izglītības iestādes audzēknis vai students un kurš ieradies Latvijā mācību praksē vai stažēties kādā Latvijā akreditētā izglītības iestādē vai komercreģistrā reģistrētā komercsabiedrībā;
  - konsultants (eksperts), kas sniedz palīdzību valsts vai pašvaldības iestādei, vai persona, kura, veicot savus profesionālos pienākumus, palīdz īstenot tādu starptautisku dokumentu (starptautisku līgumu, starpvaldību līgumu, starpresoru vienošanos) vai projektu, kura dalībvalsts ir Latvija, valsts tiešās pārvaldes iestāde vai atvasināta publiska persona;
  - nodarbināts kādā citā Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Ekonomikas zonas valstī vai Šveices Konfederācijā, un darba devējs viņu norīko darbā pakalpojumu sniegšanai Latvijā.

²⁸2014.gada 28.janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr.55 „Noteikumi par ārzemnieku nodarbināšanu”.- Latvijas Vēstnesis, Nr.31, 12 02.2014.-[stājās spēkā 13.02.2014.]

²⁹Gadījumos, ja tiek slēgts uzņēmuma līgums ar trešās valsts pilsoni kā fizisku personu, viņam ir jāreģistrējas Valsts ieņēmumu dienestā kā nodokļu maksātājam.

³⁰ Likums „Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu”.-Latvijas Vēstnesis, Nr.105, 06.07.2001.-[stājās spēkā 20.07.2001.]

³¹Saskaņā ar 2010.gada 21.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.564 „Uzturēšanās atļauju noteikumi” 45.punktu.- Latvijas Vēstnesis, Nr.101, 29.06.2010.- [stājās spēkā 01.07.2010.]

³²Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 564 „Uzturēšanās atļauju noteikumi” 46.punktu.

Kategorija	Nacionālā definīcija	Uzņemšanas kritēriji
	kapitālsabiedrības, piemēram, sabiedrības ar ierobežotu atbildību, <u>valdes loceklim</u> vai <u>kapitālsabiedrības dalībniekam</u> .	<p>mēneša vidējai bruto darba samaksai iepriekšējā gadā-1530 EUR);</p> <ul style="list-style-type: none"> Nerada draudus sabiedriskajai kārtībai, valsts drošībai (izziņa par sodāmību) un veselībai (neslimo ar tuberkulozi aktīvā formā); Ir dzīvesvieta <p>Ja trešās valsts pilsonis piesakās uzturēšanās atļaujai kā <u>komercreģistrā reģistrēts individuālais komersants</u> viņš iesniedz:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvērināta revidenta pārbaudītu biznesa plānu paredzētajam darbības laikam; dokumentus, kas apliecina, ka viņam ir pietiekami personīgie finanšu līdzekļi biznesa plānā norādīto darbību uzsākšanai; atļauju (licenci, sertifikātu), ja veic tādu darbu, kura veikšanai ir nepieciešama atļauja; zvērināta revidenta pārbaudītu biznesa plānu, ja iepriekšējais biznesa plāns ir izpildīts (sākot ar otro darbības gadu).³³ <p>Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde papildus pārbauda informāciju par stāšanos nodokļu maksātāju uzskaitē (pirmajā darbības gadā).³⁴</p> <p>Ja trešās valsts pilsonis piesakās uzturēšanās atļaujai kā komercreģistrā (komercsabiedrībai jābūt reģistrētai komercreģistrā vismaz vienu gadu) reģistrēts valdes vai padomes loceklis sabiedrībā ar ierobežotu atbildību, tad tās pamatkapitālam ir jābūt ne mazākam nekā 2800 EUR.³⁵, kā arī, ja valdes loceklis kapitālsabiedrībā nav vienīgā persona ar paraksta tiesībām, izsaukums)</p>
Sezonas strādnieks	Nav definēts nacionālajos tiesību aktos, uzņemšanas kritēriji ir analogi kā nodarbinātības gadījumā noteiktie.	<ul style="list-style-type: none"> Aizpildīta noteikta parauga anketa; Derīgs ceļošanas dokuments; Veselības apdrošināšanas polise; Pietiekami finanšu līdzekļi (darba samaksa atbilstoši strādājošo mēneša vidējai bruto darba samaksai iepriekšējā gadā – 765 EUR³⁶); Nerada draudus sabiedriskajai kārtībai, valsts drošībai (izziņa par sodāmību) un veselībai (neslimo ar tuberkulozi aktīvā formā); Ir dzīvesvieta; Darba devēja izsaukums <ul style="list-style-type: none"> Ir atbilstoša kvalifikācija (izglītība vai 3 gadu pieredze); Darba tirgus tests.
Uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	Nav definēts nacionālajos tiesību aktos, uzņemšanas kritēriji ir analogi kā nodarbinātības gadījumā noteiktie, izņemot to, ka netiek piemērots darba tirgus tests.	<ul style="list-style-type: none"> Aizpildīta noteikta parauga anketa; Derīgs ceļošanas dokuments; Veselības apdrošināšanas polise; Pietiekami finanšu līdzekļi (darba samaksa atbilstoši strādājošo mēneša vidējai bruto darba samaksai iepriekšējā gadā – 765 EUR³⁷); Nerada draudus sabiedriskajai kārtībai valsts drošībai (izziņa par sodāmību) un veselībai (neslimo ar tuberkulozi aktīvā formā); Ir dzīvesvieta;

³³Saskaņā ar Uzturēšanās atļauju noteikumu Nr.564 44.punktu.

³⁴Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 564 „Uzturēšanās atļauju noteikumi” 46.punktu.

³⁵Saskaņā ar imigrācijas likuma 23.panta 1.daļas 3.punktu.

Kategorija	Nacionālā definīcija	Uzņemšanas kritēriji
		<ul style="list-style-type: none"> • Ir atbilstoša kvalifikācija (izglītība vai 3 gadu pieredze); • Darba devēja izsaukums; • netiek piemērots darba tirgus tests.
Investors	<p>Latvijas tiesību aktos nav imigranta investora definīcijas. Tomēr saskaņā ar Imigrācijas likumā³⁸ noteikto par imigrantu investoru šī izpētes darba kontekstā var uzskatīt personu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kas veikusi ieguldījumu kapitālsabiedrības pamatkapitālā, to palielinot vai dibinot jaunu kapitālsabiedrību, 2) kas Latvijā ir iegādājies, un viņai pieder viens vai vairāki nekustamie īpašumi, 3) kam ir pakārtotās saistības ar Latvijas kredītiestādi; 4) kas iegādājies īpašam mērķim noteiktus bezprocentu valsts vērtspapīrus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aizpildīta noteikta parauga anketa • Derīgs ceļošanas dokuments • Veselības apdrošināšanas polise • Pietiekami finanšu līdzekļi • Nerada draudus sabiedriskajai kārtībai, valsts drošībai (izziņa par sodāmību) un veselībai (neslimo ar tuberkulozi aktīvā formā); • Ir dzīvesvieta • <u>trešās valsts pilsonis</u> ir tiesīgs pieprasīt uzturēšanās atļauju, ja viņš veicis <u>ieguldījumu kapitālsabiedrības pamatkapitālā, to palielinot</u>, vai veicis ieguldījumu kapitālsabiedrības pamatkapitālā, dibinot jaunu kapitālsabiedrību, un ieguldījums ir vismaz: <ul style="list-style-type: none"> - 35 000 EUR un tas veikts kapitālsabiedrībā, kura nodarbina ne vairāk kā 50 darbinieku, kuras gada apgrozījums vai gada bilance nepārsniedz 10 miljonus EUR un kura saimnieciskā gada laikā kopā valsts budžetā un pašvaldības budžetā kā nodokļus samaksā ne mazāk kā 40 000 EUR. Veicot ieguldījumu vienas kapitālsabiedrības pamatkapitālā,, termiņuzturēšanās atļauju var pieprasīt ne vairāk kā trīs ārzemnieki, - 150 000 EUR un tas veikts kapitālsabiedrībā, kura nodarbina vairāk nekā 50 darbinieku un kuras gada apgrozījums vai gada bilance pārsniedz 10 miljonus EUR; - Pietiekami finanšu līdzekļi (atbilstoši minimālās mēneša darba algas trīskāršam apmēram - 1080 EUR, bet ja vēlas būt nodarbināts, tad algai ir jābūt ne mazākai par iepriekšējā gada vidējai algai - 765 EUR)³⁹. • trešās valsts pilsonis ir tiesīgs pieprasīt uzturēšanās atļauju, ja viņš Latvijā ir iegādājies un viņam pieder viens, funkcionāli saistīts, apbūvēts nekustamais īpašums, kura vērtība ir ne mazāka par 250 000 EUR, ja vienlaikus pastāv šādi nosacījumi: <ul style="list-style-type: none"> • viņam nav un nekad nav bijuši nekustamā īpašuma nodokļa maksājumu parādi (jāiesniedz dokumenti, kas apliecina, ka nav nodokļu parādu); • kopējās nekustamo īpašumu vērtības samaksa veikta bezskaidras naudas norēķinu veidā (jāiesniedz dokuments, kas to apliecina); • nekustamais īpašums iegādāts no Latvijā vai Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Ekonomikas zonas valstī, vai Šveices Konfederācijā reģistrētas juridiskās personas, kura ir nodokļu maksātāja Latvijā Latvijas nodokļu jomu reglamentējošo normatīvo aktu izpratnē, vai no fiziskās personas, kura ir Latvijas pilsonis, Latvijas nepilsonis, Savienības pilsonis vai trešās valsts pilsonis,

³⁸ Imigrācijas likums. – Ziņotājs, Nr.169, 20.11.2002.- [stājās spēkā 01.05.2003.]

³⁹ Saskaņā ar 2010.gada 21.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.550 „Noteikumi par ārzemniekam nepieciešamo finanšu līdzekļu apmēru un finanšu līdzekļu esības konstatēšanas kārtību“ 11.3. punktu.

Kategorija	Nacionālā definīcija	Uzņemšanas kritēriji
		<p>kurš Latvijā uzturas ar derīgu Latvijā izsniegtu uzturēšanās atļauju;</p> <ul style="list-style-type: none"> • nekustamā īpašuma kadastrālā vērtība tā iegādes brīdī ir ne mazāka par 80 000 EUR. Ja kadastrālā vērtība ir mazāka par šajā apakšpunktā norādīto, nekustamā īpašuma vērtība saskaņā ar sertificēta nekustamā īpašuma vērtētāja noteikto nekustamā īpašuma tirgus vērtību nedrīkst būt zemāka par 250 000 EUR; • viņš, pieprasot pirmreizēju termiņuzturēšanās atļauju, samaksā valsts budžetā piecus procentus no nekustamā īpašuma vērtības, • nekustamā īpašuma sastāvā neietilpst lauksaimniecībā izmantojamā zeme vai meža zeme; • Pietiekami finanšu līdzekļi (atbilstoši minimālās mēneša darba algas trīskāršam apmēram - 1080 EUR⁴⁰), . • trešās valsts pilsonis ir tiesīgs pieprasīt uzturēšanās atļauju, ja viņam ir pakārtotās saistības ar Latvijas kredītiestādi ne mazāk kā 280 000 EUR apmērā un ar šo kredītiestādi slēgtā darījuma termiņš nav mazāks par pieciem gadiem un, pieprasot pirmreizēju termiņuzturēšanās atļauju, viņš samaksā valsts budžetā 25 000 EUR, papildus jāiesniedz kredītiestādes izsniegts dokuments, kas apliecina, ka trešās valsts pilsonim ir pakārtotas saistības ar kredītiestādi⁴¹; • pietiekami finanšu līdzekļi (minimālās mēneša darba algas apmērā - 360 EUR); • trešās valsts pilsonis ir tiesīgs pieprasīt uzturēšanās atļauju, ja viņš saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas nosaka valsts vērtspapīru izlaidšanu, iegādājās īpašam mērķim noteiktus bezprocentu valsts vērtspapīrus par nominālvērtību 250 000 EUR un samaksā valsts budžetā 25 000 EUR^{42 43}; • pietiekami finanšu līdzekļi. (minimālās mēneša darba algas apmērā - 360 EUR);
<p>Ilgtermiņa vīzas turētājs</p>	<p><i>Nav definēts Latvijas tiesību aktos.</i></p>	<p>Ilgtermiņa vīzā paredzētais uzturēšanās termiņš Latvijā var pārsniegt 90 dienas 180 dienu laikā, skaitot no pirmās ieceļošanas dienas, ja tas atbilst starptautiskajām tiesību normām, Latvijas valsts interesēm vai ir saistīts ar nepārvaramu varu, humāniem apsvērumiem vai būtiskiem personīgiem vai profesionāliem iemesliem.⁴⁴</p> <ul style="list-style-type: none"> • Derīgs ceļošanas dokuments • Veselības apdrošināšanas polise • Pietiekami finanšu līdzekļi⁴⁵ • Ir dzīvesvieta

⁴⁰ Saskaņā ar 2010.gada 21.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.550 „Noteikumi par ārzemniekam nepieciešamo finanšu līdzekļu apmēru un finanšu līdzekļu esības konstatēšanas kārtību”11.5 punktu.

⁴¹Uzturēšanās atļauju noteikumu Nr.564 49.punkts.

⁴² Ministru kabinets ir tiesīgs lemt par īpašam mērķim paredzēto bezprocentu valsts vērtspapīru emisijas apturēšanu uz noteiktu laiku, ja atbilstoši finanšu ministra ziņojumam tas apdraud gadskārtējā valsts budžeta likumā noteikto maksimālo valsts parāda apmēru gada beigās.

⁴³Saskaņā ar Imigrācijas likuma 23.panta pirmās daļas 28., 29.,30. un 31.punktu.

⁴⁴ Imigrācijas likuma 11.panta otrā daļa.

⁴⁵ Saskaņā ar 2010.gada 21.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.550 „Noteikumi par ārzemniekam nepieciešamo finanšu līdzekļu apmēru un finanšu līdzekļu esības konstatēšanas kārtību” 5.1.punktu.

Kategorija	Nacionālā definīcija	Uzņemšanas kritēriji
		<ul style="list-style-type: none"> Uzturēšanās mērķi apliecināši dokumenti vai uzaicinātāja ielūgums.
Patvēruma meklētājs	Trešās valsts pilsonis vai bezvalstnieks, kas Patvēruma likumā noteiktajā kārtībā iesniedzis iesniegumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu Latvijā, līdz brīdim, kad stājies spēkā un kļuvis neapstrīdams galīgais lēmums par viņa iesniegumu. ⁴⁶	Starptautiskās aizsardzības pieprasīšanai trešās valsts pilsonis vai bezvalstnieks, kas vēlas saņemt bēgļa vai alternatīvo statusu un nepārprotami nepieprasa cita veida aizsardzību, par kuru var iesniegt atsevišķu iesniegumu, personīgi Valsts robežsardzei ⁴⁷ iesniedz iesniegumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu. ⁴⁸
Cilvēku tirdzniecības upuris	Persona, kura atzīta par cietušo noziedzīgā nodarījumā ar cilvēku tirdzniecību vai kurai Valsts policija izsniegusi izziņu, ka tā ir cietusi cilvēku tirdzniecībā ārvalstī, kā arī persona, kuru par atbilstošu cilvēku tirdzniecības upura kritērijiem atzinis sociālo pakalpojumu sniedzējs ⁴⁹ .	<ul style="list-style-type: none"> Derīgs ceļošanas dokuments; Ja trešās valsts pilsonis normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā atzīts par cilvēku tirdzniecības upuri, uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai kompetenta valsts iestāde uzrāda derīgu viņa ceļošanas dokumentu un iesniedz aizpildītu anketu un foto, kā arī kompetentas iestādes lēmumu par trešās valsts pilsoņa atzīšanu par cilvēku tirdzniecības upuri un atzinumu par nepieciešamību saņemt uzturēšanās atļauju.⁵⁰

3. NACIONĀLAIS TIESISKAIS REGULĒJUMS ATTIECĪBĀ UZ STATUSA MAIŅU, PALIEKOT LATVIJAS TERITORIJĀ

⁴⁶ Saskaņā ar Patvēruma likuma 6.pantu.

⁴⁷ Valsts robežsardzes teritoriālajā struktūrvienībā, ja persona atrodas Latvijā.

⁴⁸ Saskaņā ar Patvēruma likuma 6.pantu.

⁴⁹ Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums.- Latvijas Vēstnesis, Nr.168, 19.11.2002.-[stājās spēkā 01.01.2003.]

⁵⁰ Saskaņā ar Uzturēšanās atļauju noteikumu Nr.564 33.punktu.

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

Tabula 3.1. Vai Latvija pieļauj trešo valstu pilsoņiem mainīt kādu no šī pētījuma darbības jomā iekļautajiem imigrācijas statusiem uz kādu citu, atrodoties Latvijas teritorijā?

No	Uz	Ģimene	Izglītība	Pētniecība	ES zilā kartes	Augsti kvalificēts darbinieks	Nodarbinātais	Pašnodarbinātais	Uzņēmējs	Sezonas strādnieks	Uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	Investors	Ilgtermiņa vīzu turētājs	Patvērums	Cilvēku tirdzniecības upuris
Ģimene		Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā
Izglītība	Nē		Nē	Nē	Nē	Nē	Nē	Nē	Nē	Nē	Nē	Nē	Jā	Jā	Jā
Zinātniskā darbība	Jā	Jā		Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā
ES zilā karte	Jā	Jā	Jā		Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā
Augsti kvalificēts darbinieks	Jā	Jā	Jā	Jā		Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā
Nodarbinātais	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā		Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā
Pašnodarbinātais	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā		Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā
Uzņēmējs	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā		Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā
Sezonas strādnieks	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā		Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā
Uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā		Jā	Jā	Jā	Jā	Jā
Investors	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā		Jā	Jā	Jā

Tabula 3.2. Papildus prasības mainot uzturēšanas status, neizbraucot no Latvijas

No	Uz	Tiesiskais pamats	Politika/ prakse, ja nav tiesiska pamata	Vai kritēriji pārejai atšķiras no kritērijiem pirmās reizes pieteikuma iesniedzējam?	Kritēriji pārejai (ja atšķiras no pirmās reizes pieteikuma iesniedzēja)	Kvotu ierobežojumi
Pašnodarbinātais	Jebkuru citu uzturēšanās mērķi ⁵¹	Uzturēšanās atļauju noteikumu Nr.564 4.2.apakšpunkts.	-	Jā	<ul style="list-style-type: none"> Nav jāiesniedz ziņa par sodāmību; Nav jāaizpilda anketa, ja vien nav mainījies tajā norādītā informācija; Ja nemainās dzīves vieta, nav jāsniedz informācija par dzīvesvietu; Iesniedz dokumentus, kas apliecina, ka trešās valsts pašnodarbinātais iepriekšējā gada laikā veicis Latvijas normatīvajos aktos noteikto nodokļu un nodevu samaksu kopā ne mazāk kā 9960 EUR apmērā Jaunā uzturēšanās mērķa pierādošie dokumenti. 	Nav
Jebkurš uzturēšanās mērķis ⁵²	Jebkurš uzturēšanās mērķis	Uzturēšanās atļauju noteikumu Nr.564 4.2.apakšpunkts.	-	Jā	<ul style="list-style-type: none"> Nav jāiesniedz ziņa par sodāmību; Nav jāaizpilda anketa, ja vien nav mainījies tajā norādītā informācija⁵³; Ja nemainās dzīves vieta, nav jāsniedz informācija par dzīvesvietu; Jaunā uzturēšanās mērķa pierādošie dokumenti. 	Nav.
Uzņēmuma īpašnieks	Jebkurš uzturēšanās mērķis	Uzturēšanās atļauju noteikumi Nr.564	-	Jā	<ul style="list-style-type: none"> Nav jāiesniedz ziņa par sodāmību; Nav jāaizpilda anketa; 	Nav

⁵¹Izņemot, ja maina statusu uz investoru, tad vienmēr ir jāiesniedz anketa.

⁵²Saskaņā ar Imigrācijas likuma 32.panta 4.punktu.izglītības iestāžu audzēkņi un studenti uzturēšanās atļaujas derīguma termiņa laikā nav tiesīgi pieprasīt Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei uzturēšanās atļauju saistībā ar citu uzturēšanās iemeslu. Šis noteikums neattiecas uz trešo valstu pilsoņiem, kuri ieguvuši augstāko izglītību Latvijā un kuriem šis izglītības iegūšanai izsniegta uzturēšanās atļauja.

⁵³Izņemot, ja maina statusu uz investoru, tad vienmēr ir jāiesniedz anketa.

No	Uz	Tiesiskais pamats	Politika/ prakse, ja nav tiesiska pamata	Vai kritēriji pārejai atšķiras no kritērijiem pirmās reizes pieteikuma iesniedzējam?	Kritēriji pārejai (ja atšķiras no pirmās reizes pieteikuma iesniedzēja)	Kvotu ierobežojumi
					<ul style="list-style-type: none"> • Ja nemainās dzīves vieta, nav jāsniedz informācija par dzīvesvietu; • <u>Individuālais komersants</u>, iesniedz dokumentus, kas apliecina, ka viņš iepriekšējā gada laikā veicis Latvijas normatīvajos aktos noteikto nodokļu un nodevu samaksu kopā ne mazāk kā 14230 EUR apmērā.⁵⁴ • <u>Trešās valsts pilsonis</u>⁵⁵ iesniedz dokumentus, kas apliecina, ka <u>komercsabiedrība</u> iepriekšējā gada laikā veikusi normatīvajos aktos noteikto nodokļu un nodevu samaksu kopā ne mazāk kā 21350 EUR apmērā; • <u>Trešās valsts pilsonis</u>⁵⁶ iesniedz dokumentus, kas apliecina, ka <u>kapitālsabiedrība</u> iepriekšējā gada laikā veikusi Latvijas normatīvajos aktos noteikto nodokļu samaksu kopā ne mazāk kā 40000 EUR apmērā; • Jaunā uzturēšanās mērķa pierādošie dokumenti. 	

⁵⁴Uzturēšanās atļauju noteikumu Nr.564 66.punkts.

⁵⁵Trešās valsts pilsonis, kurš saņēmis termiņuzturēšanāsatļauju kā komercreģistrā reģistrēts valdes vai padomes loceklis, prokurists, administrators, likvidators vai personālsabiedrības biedrs, kam ir tiesības pārstāvēt personālsabiedrību, vai persona, kura pilnvarota pārstāvēt komersantu (ārvalstskomersantu) darbībā, kas saistītas ar filiāli.

⁵⁶Trešās valsts pilsonis, kurš saņēmis termiņuzturēšanās atļauju kā kapitālsabiedrības dalībnieks, kas veicis ieguldījumu kapitālsabiedrības pamatkapitālā, to palielinot, vai veicis ieguldījumu kapitālsabiedrības pamatkapitālā, dibinot jaunu kapitālsabiedrību, un ieguldījums ir vismaz: 35 000 EUR un tas veikts kapitālsabiedrībā, kura nodarbina ne vairāk kā 50 darbinieku, kuras gada apgrozījums vai gada bilance nepārsniedz 10 miljonus EUR un kura saimnieciskā gada laikā kopā valsts budžetā un pašvaldības budžetā kā nodokļus samaksā ne mazāk kā 40 000 EUR. Veicot ieguldījumu vienas kapitālsabiedrības pamatkapitālā, termiņuzturēšanās atļauju var pieprasīt ne vairāk kā trīs trešo valstu pilsoņi.

No	Uz	Tiesiskais pamats	Politika/ prakse, ja nav tiesiska pamata	Vai kritēriji pārejai atšķiras no kritērijiem pirmās reizes pieteikuma iesniedzējam?	Kritēriji pārejai (ja atšķiras no pirmās reizes pieteikuma iesniedzēja)	Kvotu ierobežojumi
Jebkurš uzturēšanās mērķis	Ģimene				<ul style="list-style-type: none"> • Nav jāiesniedz izziņa par sodāmību; • Nav jāaizpilda anketa; • Ja nemainās dzīves vieta, nav jāsniedz informācija par dzīvesvietu. • Jāiesniedz radniecību apliecinājošu dokumentu kopijas. 	Nav
Jebkurš uzturēšanās mērķis	Patvēruma meklētājs	Patvēruma likums	-	Nē	-	Nav

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

Tabula 3.3. Trešo valstu pilsoņu tiesību līmeņa izmaiņas, mainot uzturēšanās mērķi Latvijā.

No	Uz	Nodarbinātība	Sociālais nodrošinājums	Izglītība	Uzturēšanās ilgums	Juridiskā palīdzība	Mobilitāte	Ģimenes atkalapvienošanos	Politiskās tiesības
<i>Example</i>	<i>Example</i>	<i>Please choose one as follows: No change Enhanced rights: specify Reduced rights: specify</i>	<i>Please choose one as follows: No change Enhanced rights: specify Reduced rights: specify</i>	<i>Please choose one as follows: No change Enhanced rights: specify Reduced rights: specify</i>	<i>Please choose one as follows: No change Enhanced rights: specify Reduced rights: specify</i>	<i>Please choose one as follows: No change Enhanced rights: specify Reduced rights: specify</i>	<i>Please choose one as follows: No change Enhanced rights: specify Reduced rights: specify</i>	<i>Please choose one as follows: No change Enhanced rights: specify Reduced rights: specify</i>	<i>Please choose one as follows: No change Enhanced rights: specify Reduced rights: specify</i>
<i>Augsti kvalificēts nodarbinātais, nodarbinātais, pašnodarbinātais, uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks, sezonas strādnieks.</i>	<i>Ģimene</i>	<i>Paplašinātas tiesības: tiesības uz nodarbinātību bez ierobežojumiem.</i>	<i>Paplašinātas tiesības: tiesības uz atbalstu bezdarba gadījumā (laulātajiem⁵⁷).</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības: Augsti kvalificēts, nodarbinātais saņem atļauju uz nodarbinātības periodu, bet ģimenes apvienošanas gadījumā – Latvijas pilsoņa, nepilsoņa vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmēja trešā valsts pilsoņa laulātais un laulātā bērns uz vienu gadu un pēc tam - uz četriem gadiem, savukārt Latvijas pilsoņa, nepilsoņa vai</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām: nav politisko tiesību</i>

⁵⁷ Latvijas pilsoņa vai nepilsoņa, personas ar pastāvīgās uzturēšanās atļauju Latvijā, personas, kam piešķirts alternatīvais statuss, ES pastāvīgā iedzīvotāja statusa īpašnieka laulātie.

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

					pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmēja trešā valsts pilsoņa nepilngadīgais bērns – pastāvīgās uzturēšanās atļauju				
Uzņēmuma īpašnieks Investors	Ģimene	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uz atbalstu bezdarba gadījumā (laulātajiem).	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību
Izglītība, zinātniskā darbība, ES zilās kartes turētājs	Ģimene	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uz nodarbinātību bez ierobežojumiem.	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uz atbalstu bezdarba gadījumā (laulātajiem).	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> Students (skolēns) un pētnieks saņem atļauju attiecīgi uz mācību vai zinātniskās sadarbības laiku, bet ģimenes apvienošanas gadījumā – Latvijas pilsoņa, nepilsoņa vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmēja trešās valsts pilsoņa laulātais uz vienu gadu un pēc tam - uz	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz mobilitāti uz citu Eiropas Savienības dalībvalsti.	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

					četriem gadiem, savukārt Latvijas pilsoņa, nepilsoņa vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmuša trešā valsts pilsoņa nepilngadīgais bērns – pastāvīgās uzturēšanās atļauju.				
Ilgtermiņa vīzas turētājs	Ģimene	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uz nodarbinātību bez ierobežojumiem.	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uz atbalstu bezdarba gadījumā (laulātajiem).	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> Ilgtermiņavīza var tikt izsniegta uz laiku līdz vienam gadam, bet ģimenes apvienošanas gadījumā – Latvijas pilsoņa, nepilsoņa vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmuša trešās valsts pilsoņa laulātais uz vienu gadu un pēc tam - uz četriem gadiem, savukārt Latvijas pilsoņa, nepilsoņa vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmuša trešā valsts pilsoņa nepilngadīgais	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> plašākas tiesības uz ģimenes atkalapvienošanu	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

					bērns – pastāvīgās uzturēšanās atļauju.				
Patvērums ⁵⁸	Ģimene	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uz nodarbinātību bez ierobežojumiem.	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesības saņemt plašākus veselības aprūpes pakalpojumus un sociālo palīdzību	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> ģimenes apvienošanas gadījumā – Latvijas pilsoņa, nepilsoņa vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmuša trešās valsts pilsoņa laulātais saņem termiņuzturēšanās atļauju uz vienu gadu un pēc tam - uz četriem gadiem, savukārt Latvijas pilsoņa, nepilsoņa vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmuša trešā valsts pilsoņa nepilngadīgais bērns – pastāvīgās uzturēšanās atļauju.	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz valsts apmaksātu juridisko palīdzību	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uz ģimenes atkalapvienošanu.	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību

⁵⁸Patvēruma meklētājam ir tiesības uz neierobežotu nodarbinātību, ja patvēruma meklētājs nav saņēmis Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt deviņu mēnešu laikā pēc tam, kad iesniegts iesniegums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu, un tas nav noticis viņa vainas dēļ.

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

Ģimene	Izglītība, zinātniskā darbība, ES zilās kartes turētājs	Samazinātas tiesības: studentam ir tiesības uz nodarbinātību 20 stundas nedēļā.	Samazinātas tiesības: Nav tiesības saņemt atbalstu bezdarba gadījumā.	Bez izmaiņām	Samazinātas tiesības: uzturēšanos ierobežo studiju, zinātniskās darbības vai nodarbinātības ilgums. Pēc 5 studiju gadiem nav tiesības pieteikties pastāvīgās uzturēšanās atļaujai.	Bez izmaiņām	Paplašinātas tiesības: tiesības uz mobilitāti ES dalībvalstīs kā studentam, pētniekam vai ES Zilās kartes turētājam.	Bez izmaiņām	Bez izmaiņām: nav politisko tiesību
Zinātniskā darbība	Izglītība	Samazinātas tiesības: tiesības strādāt 20 stundas nedēļā. Paplašinātas tiesības: tiesības uz nodarbinātību pie jebkura darba devēja.	Bez izmaiņām.	Bez izmaiņām.	Samazinātas tiesības: Pēc 5 studiju gadiem nav tiesības pieteikties pastāvīgās uzturēšanās atļaujai.	Bez izmaiņām.	Bez izmaiņām.	Bez izmaiņām.	Bez izmaiņām: nav politisko tiesību
ES zilā karte	Izglītība	Samazinātas tiesības: tiesības uz nodarbinātību tikai 20 stundas nedēļā	Bez izmaiņām	Bez izmaiņām	Samazinātas tiesības: Pēc 5 studiju gadiem nav tiesības pieteikties pastāvīgās uzturēšanās atļaujai.	Bez izmaiņām.	Bez izmaiņām	Samazinātas tiesības: ģimenes locekļiem nav brīva un neierobežota pieeja darba tirgum	Bez izmaiņām: nav politisko tiesību
Augsti kvalificēts darbinieks, darbinieks, pašnodarbinātais, sezonas strādnieks,	Izglītība	Samazinātas tiesības: tiesības strādāt 20 stundas nedēļā. Paplašinātas tiesības: tiesības	Bez izmaiņām	Bez izmaiņām	Samazinātas tiesības: Pēc 5 studiju gadiem nav tiesības pieteikties pastāvīgās	Bez izmaiņām.	Paplašinātas tiesības: tiesības uz mobilitāti ES dalībvalstīs kā studentam	Bez izmaiņām.	Bez izmaiņām: nav politisko tiesību

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks		<i>uz nodarbinātību pie jebkura darba devēja.</i>			uzturēšanās atļaujai.				
Uzņēmuma ģimēnieks, investors	Izglītība	<i>Samazinātas tiesības: tiesības uz nodarbinātību tikai 20 stundas nedēļā</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Samazinātas tiesības: Pēc 5 studiju gadiem nav tiesības pieteikties pastāvīgās uzturēšanās atļaujai.</i>	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Paplašinātas tiesības: tiesības uz mobilitāti ES dalībvalstīs kā studentam</i>	<i>Samazinātas tiesības: ģimenes locekļiem nav tiesības uz nodarbinātību.</i>	<i>Bez izmaiņām: nav politisko tiesību</i>
Ilgtermiņa vīzas turētājs	Izglītība	<i>Paplašinātas tiesības: tiesības uz nodarbinātību 20 stundas nedēļā</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības: tiesības uzturēties uz studiju laiku (ilgtermiņa vīza var tikt izsniegta uz laiku līdz vienam gadam)</i>	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Paplašinātas tiesības: tiesības uz mobilitāti kā studentam</i>	<i>Paplašinātas tiesības: tiesības uzaicināt ģimenes locekļus</i>	<i>Bez izmaiņām: nav politisko tiesību</i>
Patvērums ⁵⁹	Izglītība, zinātniskā darbība	<i>Samazinātas tiesības: Vairs nav neierobežotas piekļuves darba tirgum (attiecas uz periodu sākot no 9 mēnešiem pēc patvēruma pieteikuma iesniegšanas). Skat, atsauci nr.59). Studējošie var strādāt pie jebkura</i>	<i>Samazinātas tiesības: nav tiesības saņemt plašākus veselības aprūpes pakalpojumus un sociālo palīdzību.</i>	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Paplašinātas tiesības: atļauja tiek izsniegta uz studiju vai zinātniskās sadarbības laiku.</i>	<i>Samazinātas tiesības: nav tiesību uz valsts apmaksātu juridisko palīdzību</i>	<i>Paplašinātas tiesības: tiesības uz mobilitāti ES dalībvalstīs kā studentam, pētniekam.</i>	<i>Paplašinātas tiesības: tiesības uzaicināt ģimenes locekļus</i>	<i>Bez izmaiņām: nav politisko tiesību</i>

⁵⁹ Patvēruma meklētājam ir tiesības uz neierobežotu nodarbinātību, ja patvēruma meklētājs nav saņēmis Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt deviņu mēnešu laikā pēc tam, kad iesniegts iesniegums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu, un tas nav noticis viņa vainas dēļ.

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

		darba devēja tikai 20 stundas nedēļā nevis normālu laiku.							
Cilvēku tirdzniecības upuris	Izglītība, zinātniskā darbība, ES zilā karte	<i>Samazinātas tiesības:</i> vairs nav neierobežotas piekļuves darba tirgum, studējošie var strādāt pie jebkura darba devēja tikai 20 stundas nedēļā nevis normālu laiku.	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesības uz veselības aprūpes pakalpojumiem un sociālo palīdzību.	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz valsts apmaksātu juridisko palīdzību.	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uz mobilitāti ES dalībvalstīskā studentam, pētniekam vai ES Zilās kartes turētējam.	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uzaicināt ģimenes locekļus.	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību.
Izglītība	Zinātniskā darbība	<i>Samazinātas tiesības:</i> vairs nav neierobežotas piekļuves darba tirgum. <i>Paplašinātas tiesības:</i> var strādāt (nodarboties ar zinātnisku darbību) normālu darba laiku.	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> ir tiesības pieprasīt pastāvīgās uzturēšanās atļauju pēc piecu gadu uzturēšanās ar termiņuzturēšanās atļauju.	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību.
ES zilā karte	Zinātniskā darbība	<i>Bez izmaiņām:</i>	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> pārtraucot zinātnisko darbību, uzturēšanās atļauja tiks anulēta.	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> ģimenes locekļiem vairs nav tiesību uz neierobežotu piekļuvi darba tirgum.	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

Augsti kvalificēts darbinieks, nodarbinātais, pašnodarbinātais, sezonas strādnieks, uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	Zinātniskā darbība	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības</i> – tiesības uz mobilitāti ES dalībvalstīskā pētniekam.	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību
Uzņēmuma ģimenis, Investors	Zinātniskā darbība	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uz mobilitāti ES dalībvalstīskā pētniekam.	<i>Samazinātas tiesības:</i> ģimenes locekļiem vairs nav tiesību uz neierobežotu piekļuvi darba tirgum.	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību
Ilgtermiņa vīzas turētājs	Zinātniskā darbība	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības veikt zinātnisko darbību	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uzturēties uz zinātniskās sadarbības laiku (ilgtermiņa vīza var tikt izsniegta uz laiku līdz vienam gadam)	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uz mobilitāti ES dalībvalstīskā pētniekam	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uzaicināt ģimenes locekļus	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību
Izglītība	ES zilā karte	<i>Samazinātas tiesības:</i> vairs nav neierobežotas piekļuves darba tirgum (studējošie var strādāt pie jebkura darba devēja tikai 20 stundas nedēļā nevis normālu darba laiku). <i>Paplašinātas tiesības:</i> Tiesības	<i>Paplašinātas tiesības:</i> ES zilās kartes turētājiem ir pieejams atbalsts bezdarba gadījumā	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> ir tiesības pieprasīt pastāvīgās uzturēšanās atļauju pēc piecu gadu uzturēšanās ar termiņuzturēšanās atļauju. Uzturēšanās atļauja paliek	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> ģimenes locekļiem tiesības uz neierobežotu piekļuvi darba tirgum.	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

		strādāt normālu darba laiku			spēkā, iestājoties bezdarbam, ja tas neilgst vairāk par trim mēnešiem.				
Zinātniskā darbība	ES zilā karte	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības: ES zilās kartes turētājiem ir pieejams atbalsts bezdarba gadījumā</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības: Uzturēšanās atļauja paliek spēkā, iestājoties bezdarbam, ja tas neilgst vairāk par trim mēnešiem.</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības: ģimenes locekļiem tiesības uz neierobežotu piekļuvi darba tirgum</i>	<i>Bez izmaiņām: nav politisko tiesību</i>
Augsti kvalificēts darbinieks, nodarbinātais, pašnodarbinātais, sezonas strādnieks, uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	ES zilā karte	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības: ES zilās kartes turētājiem ir pieejams atbalsts bezdarba gadījumā</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības: Uzturēšanās atļauja paliek spēkā, iestājoties bezdarbam, ja tas neilgst vairāk par trim mēnešiem.</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības: tiesības uz mobilitāti ES dalībvalstīs</i>	<i>Paplašinātas tiesības: ģimenes locekļiem tiesības uz neierobežotu piekļuvi darba tirgum</i>	<i>Bez izmaiņām: nav politisko tiesību</i>
Uzņēmuma īpašnieks, Investors	ES zilā karte	<i>Samazinātas tiesības: vairs nav neierobežotas piekļuves darba tirgum.</i>	<i>Paplašinātas tiesības: ES zilās kartes turētājiem ir pieejams atbalsts bezdarba gadījumā</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības: Uzturēšanās atļauja paliek spēkā, iestājoties bezdarbam, ja tas neilgst vairāk par trim mēnešiem.</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības uz mobilitāti ES dalībvalstīs.</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām: nav politisko tiesību.</i>

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

Ilgtermiņa vīzas turētājs.	ES zilā karte	<i>Paplašinātas tiesības:</i> ir tiesības uz nodarbinātību pie noteikta darba devēja.	<i>Paplašinātas tiesības:</i> ES zilās kartes turētājiem ir pieejams atbalsts bezdarba gadījumā.	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> Uzturēšanās tiesības tiek piešķirtas uz nodarbinātības laiku, un atļauja paliek spēkā, iestājoties bezdarbam, ja tas neilgst vairāk par trim mēnešiem. Ir tiesības pieprasīt pastāvīgās uzturēšanās atļauju pēc piecu gadu uzturēšanās ar termiņuzturēšanās atļauju.	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uz mobilitāti ES dalībvalstīs.	<i>Paplašinātas tiesības:</i> ir tiesības uzaicināt ģimenes locekļus, un viņiem ir tiesības uz neierobežotu piekļuvi darba tirgum.	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību.
Ģimene	Augsti kvalificēts darbinieks, nodarbinātais, pašnodarbinātais, sezonas strādnieks, uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	<i>Samazinātas tiesības:</i> vairs nav neierobežotas piekļuves darba tirgum	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz atbalstu bezdarba gadījumā.	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> uzturēšanās tiesības tiek piešķirtas uz nodarbinātības laiku.	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību.
Izglītība ⁶⁰	Augsti kvalificēts darbinieks, nodarbinātais, sezonas strādnieks,	<i>Samazinātas tiesības:</i> vairs nav neierobežotas piekļuves darba tirgum (studējošie	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības pieprasīt pastāvīgās	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību

⁶⁰ Uzturēšanās mērķi var mainīt, kad ir pabeigtas studijas (iegūta augstākā izglītība), vai arī ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes amatpersonas lēmumu.

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

	uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks.	var strādāt pie jebkura darba devēja tikai 20 stundas nedēļā nevis normālu darba laiku). <i>Paplašinātas tiesības:</i> Tiesības strādāt normālu darba laiku			uzturēšanās atļauju pēc piecu gadu uzturēšanās darbinieka vai pašnodarbinātas personas statusā. Kopējā uzturēšanās laikā ieskaita pusi no studiju laika ⁶¹ .		mobilitāti ES dalībvalstīs.		
Zinātniskā darbība	Augsti kvalificēts darbinieks, nodarbinātais, pašnodarbinātais, sezonas strādnieks, uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz mobilitāti ES dalībvalstīs	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību
ES zilā karte	Augsti kvalificēts darbinieks, nodarbinātais, pašnodarbinātais, sezonas strādnieks, uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz atbalstu bezdarba gadījumā, jo ir beidzies tiesiskais pamats uzturēties Latvijā	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību saglabāt uzturēšanās atļauju bezdarba gadījumā	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz mobilitāti ES dalībvalstīs	<i>Samazinātas tiesības;</i> ģimenes locekļiem nav neierobežotas piekļuves darba tirgum	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību
Augsti kvalificēts darbinieks, nodarbinātais, pašnodarbinātais, sezonas	Augsti kvalificēts darbinieks, nodarbinātais, pašnodarbinātais, sezonas	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību

⁶¹ Piemēram, ja ir studējis 8 gadus, tad mainot uzturēšanās iemeslu pēc gada var pieprasīt pastāvīgu uzturēšanās atļauju.

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

strādnieks, uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks ⁶²	strādnieks, uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks								
Uzņēmuma ģimeniskais darbinieks, Investors	Augsti kvalificēts darbinieks, nodarbinātais, pašnodarbinātais, sezonas strādnieks, uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav neierobežotas piekļuves darba tirgum.	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> ģimenes locekļiem nav neierobežotas piekļuves darba tirgum.
Ilgtermiņa vīzas turētājs ⁶³	Augsti kvalificēts darbinieks, nodarbinātais, pašnodarbinātais, sezonas strādnieks, uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uz nodarbinātību pie noteikta darba devēja	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uzturēties uz nodarbinātības vai pašnodarbinātas personas darbības laiku (ilgtermiņa vīza var tikt izsniegta uz laiku līdz vienam gadam)	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uzaicināt ģimenes locekļus
Patvērums ⁶⁴	Augsti kvalificēts darbinieks, nodarbinātais, pašnodarbinātais,	<i>Samazinātas tiesības:</i> Vairs nav neierobežotas piekļuves darba tirgum (attiecas uz	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz plašāku sociālo palīdzību,	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiek saņemta uzturēšanās	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz valsts apmaksātu	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uzaicināt ģimenes locekļus.

⁶²Personas var mainīt uzturēšanās mērķi uz jebkuru citu kolonnā minēto uzturēšanās mērķi (izņemot jau esošo). Piemēram, augsti kvalificēts darbinieks var mainīt uzturēšanās mērķi uz nodarbināto, pašnodarbināto, sezonas strādnieku vai uzņēmuma ietvaros oārceltu darbinieku.

⁶³Atsevišķos gadījumos, ja uzturēšanās mērķa maiņu neparedz Imigrācijas likums un tam pakārtotie Ministru kabineta noteikumi, bet uzturēšanās mērķa maiņa saistīta ar valsts interesēm, starptautiskām saistībām, humāniem apsvērumiem vai nepārvaramu varu, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes amatpersonas (individuāli izvērtējot katru atsevišķu gadījumu) var atļaut veikt uzturēšanās mērķa maiņu, trešās valsts pilsonim neizceļojot no Latvijas.

⁶⁴Patvēruma meklētājam ir tiesības uz neierobežotu nodarbinātību, ja patvēruma meklētājs nav saņēmis Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt deviņu mēnešu laikā pēc tam, kad iesniegts iesniegums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu, un tas nav noticis viņa vainas dēļ.

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

	sezonas strādnieks, uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	periodu no 9 mēnešiem pēc patvēruma pieteikuma iesniegšanas). <i>Skat, atsauci nr.64).</i>	<i>atbalstu bezdarba gadījumā</i>		atļauja uz noteiktu termiņu.	juridisko palīdzību			
Cilvēku tirdzniecības upuris	Augsti kvalificēts darbinieks, nodarbinātais, pašnodarbinātais, sezonas strādnieks, uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav neierobežotas piekļuves darba tirgum.	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz sociālo palīdzību, atbalstu bezdarba gadījumā	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz valsts apmaksātu juridisko palīdzību.	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uzaicināt ģimenes locekļus	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību
Ģimene	Uzņēmuma īpašnieks, investors	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz sociālo palīdzību, atbalstu bezdarba gadījumā	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību
Izglītība, zinātniskā darbība	Uzņēmuma īpašnieks, investors	<i>Paplašinātas tiesības:</i> neierobežota piekļuve darba tirgum un var strādāt normālu darba laiku (ja iepriekšējais uzturēšanās mērķis bija izglītība).	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz ES dalībvalstīs.	<i>Paplašinātas tiesības:</i> ģimenes locekļiem neierobežota piekļuve darba tirgum	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību
ES zilā karte	Uzņēmuma īpašnieks, investors	<i>Paplašinātas tiesības:</i> neierobežota	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz atbalstu bezdarba gadījumā	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

		piekļuve darba tirgum					mobilitāti ES dalībvalstīs.		
Augsti kvalificēts darbinieks, nodarbinātais, pašnodarbinātais, sezonas strādnieks, uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	Uzņēmuma īpašnieks, investors	<i>Paplašinātas tiesības: neierobežota piekļuve darba tirgum</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības: ģimenes locekļiem neierobežota piekļuve darba tirgum</i>	<i>Bez izmaiņām: nav politisko tiesību</i>
Ilgtermiņa vīzas turētājs. ⁶⁵	Uzņēmuma īpašnieks, investors	<i>Paplašinātas tiesības: neierobežota piekļuve darba tirgum</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības: uzturēšanās atļauja uz laiku līdz 5 gadiem (Ilgtermiņa vīzas derīguma termiņš nepārsniedz vienu gadu)</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības: tiesības uzaicināt ģimenes locekļus, kam tiek piešķirta neierobežota piekļuve darba tirgum</i>	<i>Bez izmaiņām: nav politisko tiesību</i>
Patvērums	Uzņēmuma īpašnieks, investors	<i>Paplašinātas tiesības: tiesības uz neierobežotu pieeju darba tirgum (attiecas uz periodu līdz 9 mēnešiem pēc patvēruma pieteikuma iesniegšanas).</i>	<i>Samazinātas tiesības: nav tiesību uz sociālo palīdzību un veselības aprūpi.</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības: tiek izsniegta termiņuzturēšanās atļauja.</i>	<i>Samazinātas tiesības: nav tiesību uz valsts apmaksātu juridisko palīdzību</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības: ir tiesības uzaicināt ģimenes locekļus, kam tiek piešķirta neierobežota piekļuve darba tirgum.</i>	<i>Bez izmaiņām: nav politisko tiesību</i>

⁶⁵ Atsevišķos gadījumos, ja uzturēšanās mērķa maiņu neparedz Imigrācijas likums un tam pakārtotie Ministru kabineta noteikumi, bet uzturēšanās mērķa maiņa saistīta ar valsts interesēm, starptautiskām saistībām, humāniem apsvērumiem vai nepārvaramu varu, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes amatpersonas (individuāli izvērtējot katru atsevišķu gadījumu) var atļaut veikt uzturēšanās mērķa maiņu, trešās valsts pilsonim neizceļojot no Latvijas.

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

Cilvēku tirdzniecības upuris	Uzņēmuma īpašnieks, investors	Bez izmaiņām	Samazinātas tiesības: nav tiesību uz sociālo palīdzību	Bez izmaiņām	Paplašinātas tiesības: uzturēšanās tiesības tiek piešķirtas uz laiku līdz pieciem gadiem, pēc šī perioda ir tiesības pieprasīt pastāvīgās uzturēšanās atļauju	Bez izmaiņām	Bez izmaiņām	Paplašinātas tiesības: ir tiesības uzaicināt ģimenes locekļus, kam tiek piešķirta neierobežota piekļuve darba tirgum.	Bez izmaiņām: nav politisko tiesību
Ģimene	Ilgtermiņa vīzas turētājs.	Samazinātas tiesības: nav tiesību uz nodarbinātību	Samazinātas tiesības: nav tiesību uz sociālo palīdzību, atbalstu bezdarba gadījumā	Bez izmaiņām	Samazinātas tiesības: ilgtermiņa vīza var tikt piešķirta uz laiku līdz vienam gadam, nav tiesību pieprasīt pastāvīgās uzturēšanās tiesības	Bez izmaiņām	Bez izmaiņām	Samazinātas tiesības: nav tiesību uzaicināt ģimenes locekļus	Bez izmaiņām: nav politisko tiesību
Izglītība, zinātniskā darbība	Ilgtermiņa vīzas turētājs.	Samazinātas tiesības: nav tiesību uz nodarbinātību.	Bez izmaiņām	Bez izmaiņām	Samazinātas tiesības: ilgtermiņa vīza var tikt piešķirta uz laiku līdz vienam gadam.	Bez izmaiņām	Samazinātas tiesības: nav tiesību uz mobilitāti ES dalībvalstīs.	Samazinātas tiesības: nav tiesību uzaicināt ģimenes locekļus.	Bez izmaiņām: nav politisko tiesību
ES zilā karte	Ilgtermiņa vīzas turētājs.	Samazinātas tiesības: nav tiesību uz nodarbinātību.	Samazinātas tiesības: nav tiesību uz sociālo palīdzību, atbalstu bezdarba gadījumā.	Bez izmaiņām	Samazinātas tiesības: ilgtermiņa vīza var tikt piešķirta uz laiku līdz vienam gadam.	Bez izmaiņām	Samazinātas tiesības: nav tiesību uz mobilitāti ES dalībvalstīs.	Samazinātas tiesības: nav tiesību uzaicināt ģimenes locekļus.	Bez izmaiņām: nav politisko tiesību

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

Augsti kvalificēts darbinieks, nodarbinātais, pašnodarbinātais, uzņēmuma īpašnieks, sezonas strādnieks, <i>uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks</i> , investors	Ilgtermiņa turētājs	vīzas	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz nodarbinātību.	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> ilgtermiņa vīza var tikt piešķirta uz laiku līdz vienam gadam.	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uzaicināt ģimenes locekļus.	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību
Patvērums	Ilgtermiņa turētājs	vīzas	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz nodarbinātību (attiecas uz periodu līdz 9 mēnešiem pēc patvēruma pieteikuma iesniegšanas).	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz sociālo palīdzību.	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> patvēruma pieteikuma noraidīšanas gadījumā, iespēja likumīgi uzturēties Latvijā. .	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību
Cilvēku tirdzniecības upuris	Ilgtermiņa turētājs	vīzas	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz nodarbinātību.	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz sociālo palīdzību.	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesības uz valsts nodrošināto juridisko palīdzību.	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uzaicināt ģimenes locekļus.	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību
Ģimene	Patvērums		<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz neierobežotu nodarbinātību (attiecas uz periodu līdz 9 mēnešiem pēc patvēruma	<i>Paplašinātas tiesības:</i> plašākas tiesības uz sociālo palīdzību un veselības aprūpi	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām:</i> ja patvēruma meklētājam ir derīga uzturēšanās atļauja, tad viņš var to patvēruma pieteikuma	<i>Paplašinātas tiesības:</i> Ja patvērumameklētājam nav pietiekamu līdzekļu, viņam ir tiesības uz valsts nodrošinātu juridiskopalīdzību	<i>Bez izmaiņām:</i>	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

		pieteikuma iesniegšanas).			izskatīšanas laikā paturēt. ⁶⁶	⁶⁷ . Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzībaslikumā noteiktajā apjomā un kārtībā ⁶⁸ .			
Izglītība, zinātniskā darbība ES zilā kartē	Patvērums	<p><i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz nodarbinātību (attiecas uz periodu līdz 9 mēnešiem pēc patvēruma pieteikuma iesniegšanas).</p> <p><i>Paplašinātas tiesības:</i> Ir neierobežota piekļuve darba tirgum normālu darba laiku (attiecas uz periodu sākot no 9 mēnešiem pēc patvēruma pieteikuma iesniegšanas, salīdzinājumā ar studentiem -</p>	<p><i>Paplašinātas tiesības:</i> plašākas tiesības uz sociālo palīdzību un veselības aprūpi</p>	Bez izmaiņām.	<p><i>Bez izmaiņām:</i> ja patvēruma meklētājam ir derīga uzturēšanās atļauja, tad viņš var to patvēruma pieteikuma izskatīšanas laikā paturēt.</p>	<p><i>Paplašinātas tiesības:</i> Ja patvērumameklētājam nav pietiekamu līdzekļu, viņam ir tiesības uz valsts nodrošinātu juridisko palīdzību⁶⁹Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumā noteiktajā apjomā un kārtībā⁷⁰.</p>	<p><i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz mobilitāti.</p>	<p><i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uzaicināt ģimenes locekļus.</p>	<p><i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību</p>

⁶⁶ Patvēruma likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.100, 30.06.2009.-[stājās spēkā]

⁶⁷ Patvēruma likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.100, 30.06.2009.-[stājās spēkā]

⁶⁸Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.52, 01.04.2005.-[stājās spēkā 01.06.2005.]

⁶⁹ Patvēruma likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.100, 30.06.2009.-[stājās spēkā]

⁷⁰Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.52, 01.04.2005.-[stājās spēkā 01.06.2005.]

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

		normālu darba laiku).							
Augsti kvalificēts, darbinieks, pašnodarbinātais, sezonas strādnieks, uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks, uzņēmuma īpašnieks, investors	Patvērums	<p><i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz neierobežotu nodarbinātību (attiecas uz periodu līdz 9 mēnešiem pēc patvēruma pieteikuma iesniegšanas).</p> <p><i>Paplašinātas tiesības:</i> Ir neierobežota piekļuve darba tirgum (attiecas uz period sākot no 9 mēnešiem pēc patvēruma pieteikuma iesniegšanas).</p>	<p><i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uz sociālo palīdzību un veselības aprūpi</p>	<p><i>Bez izmaiņām.</i></p>	<p><i>Bez izmaiņām:</i> ja patvēruma meklētājam ir derīga uzturēšanās atļauja, tad viņš var to patvēruma pieteikuma izskatīšanas laikā paturēt.</p>	<p><i>Paplašinātas tiesības:</i> Ja patvērumameklētājam nav pietiekamu līdzekļu, viņam ir tiesības uz valsts nodrošinātu juridiskopalīdzību⁷¹Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzībaslikumā noteiktajā apjomā un kārtībā⁷².</p>	<p><i>Bez izmaiņām.</i></p>	<p><i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesības uzaicināt ģimenes locekļus.</p>	<p><i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību</p>
Ilgtermiņa vīzas turētājs	Patvērums	<p><i>Paplašinātas tiesības:</i> Ir neierobežota piekļuve darba tirgum (attiecas uz period sākot no 9 mēnešiem pēc patvēruma pieteikuma</p>	<p><i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uz sociālo palīdzību un veselības aprūpi</p>	<p><i>Paplašinātas tiesības:</i> nepilngadīgām personām tiesības uz bezmaksas vidējo izglītību.</p>	<p><i>Bez izmaiņām:</i> ja patvēruma meklētājam ir derīga ilgtermiņa vīza, tad viņš var to patvēruma pieteikuma</p>	<p><i>Paplašinātas tiesības:</i> Ja patvēruma meklētājam nav pietiekamu līdzekļu, viņam ir tiesības uz valsts nodrošinātu juridiskopalīdzību⁷³ Valsts</p>	<p><i>Bez izmaiņām.</i></p>	<p><i>Bez izmaiņām.</i></p>	<p><i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību</p>

⁷¹ Patvēruma likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.100, 30.06.2009.-[stājās spēkā]

⁷²Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.52, 01.04.2005.-[stājās spēkā 01.06.2005.]

⁷³ Patvēruma likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.100, 30.06.2009.-[stājās spēkā]

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

		iesniegšanas (skat. Atsauki 64).			izskatīšanas laikā paturēt.	nodrošinātās juridiskās palīdzībaslikumā noteiktajā apjomā un kārtībā ⁷⁴ .			
Cilvēku tirdzniecības upuris	Patvērums	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz neierobežotu nodarbinātību (attiecas uz periodu sākot no 9 mēnešiem pēc patvēruma pieteikuma iesniegšanas)..	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību
Ģimene	Cilvēku tirdzniecības upuris.	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> plašākas tiesības uz sociālo palīdzību un veselības aprūpi.	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> cilvēku tirdzniecības upuriem izsniedzamās uzturēšanās atļaujas termiņš ir ierobežots, nav tiesību pieprasīt pastāvīgās uzturēšanās atļauju.	<i>Paplašinātas tiesības:</i> Kriminālprocesa likuma ⁷⁵ 104.panta piektā daļa nosaka cietušā tiesības uz valsts nodrošināto juridisko palīdzību.	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uzaicināt ģimenes locekļus.	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību.
Izglītība, zinātniskā darbība, ES ziilā karte	Cilvēku tirdzniecības upuris	<i>Paplašinātas tiesības:</i> neierobežota piekļuve darba tirgum	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uz sociālo palīdzību.	<i>Bez izmaiņām.</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> cilvēku tirdzniecības upuriem izsniedzamās	<i>Paplašinātas tiesības:</i> Kriminālprocesa likums 104.panta piektā daļa	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uz mobilitāti	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uzaicināt ģimenes locekļus.	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību.

⁷⁴Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.52, 01.04.2005.-[stājās spēkā 01.06.2005.]

⁷⁵ Kriminālprocesa likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.74, 11.05.2005.- [stājās spēkā 01.10.2005.]

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

		(salīdzinājumā ar studentiem - normālu darba laiku).			uzturēšanās atļaujas termiņš ir ierobežots, nav tiesību pieprasīt pastāvīgās uzturēšanās atļauju.	nosaka cietušā tiesības uz valsts nodrošināto juridisko palīdzību.			
Augsti kvalificēts darbinieks, darbinieks, pašnodarbinātais, sezonas strādnieks	Cilvēku tirdzniecības upuris	<i>Paplašinātas tiesības:</i> neierobežota piekļuve darba tirgum	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uz sociālo palīdzību	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> cilvēku tirdzniecības upuriem izsniedzamās uzturēšanās atļaujas termiņš ir ierobežots, nav tiesību pieprasīt pastāvīgās uzturēšanās atļauju.	<i>Paplašinātas tiesības:</i> Kriminālprocesa likuma 104.panta piektā daļa nosaka cietušā tiesības uz valsts nodrošināto juridisko palīdzību.	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uzaicināt ģimenes locekļus	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību
Uzņēmuma īpašnieks, investors	Cilvēku tirdzniecības upuris	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uz sociālo palīdzību	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> cilvēku tirdzniecības upuriem izsniedzamās uzturēšanās atļaujas termiņš ir ierobežots, nav tiesību pieprasīt pastāvīgās uzturēšanās atļauju.	<i>Paplašinātas tiesības:</i> Kriminālprocesa likuma 104.panta piektā daļa nosaka cietušā tiesības uz valsts nodrošināto juridisko palīdzību.	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Samazinātas tiesības:</i> nav tiesību uzaicināt ģimenes locekļus	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību
Ilgtermiņa vīzas turētājs	Cilvēku tirdzniecības upuris	<i>Paplašinātas tiesības:</i> neierobežota piekļuve darba tirgum	<i>Paplašinātas tiesības:</i> tiesības uz sociālo palīdzību	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez būtiskām izmaiņām:</i> abu atļauju termiņš ir ierobežots.	<i>Paplašinātas tiesības:</i> Kriminālprocesa likuma 104.panta piektā daļa	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām</i>	<i>Bez izmaiņām:</i> nav politisko tiesību

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

						nosaka cietušā tiesības uz valsts nodrošināto juridisko palīdzību.			
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Tabula 3.4. Spēkā esošie procesuālie atvieglojumi

No	Uz	Procesuālie atvieglojumi, salīdzinājumā ar pirmās reizes pieteikuma iesniedzējiem no izcelsmes valsts
Jebkurš ⁷⁶	Jebkurš	<ul style="list-style-type: none"> • Samazinātas (iesniedzamo) dokumentu prasības • Iespēja uzturēties ilgāk par iepriekšējās uzturēšanās atļaujas derīguma termiņu ("legālais statuss" tiem, kuri ir iesnieguši pieteikumu pirms atļaujas derīguma termiņa beigām)

Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde ir atbildīga par valsts migrācijas politikas īstenošanu.

Latvijā nav īpašu institucionālo saziņu kanāli, kas (piemēram, migrācijas aģentūru mājaslapas) piedāvātu informāciju par iespējām mainīt uzturēšanās mērķi.

3.2: Valsts politikas uzturēšanās mērķa maiņas atļaujai, neatstājot Latvijas teritoriju, mērķi

Latvijā spēkā esošos pasākumus nav veicinājuši kādas konkrētas politikas (piemēram, darbaspēka trūkums, bezdarba samazināšana, talantu noturēšana, trešo valstu pilsoņu uzņēmējdarbības iemaņu izmantošana, profesiju trūkuma problēmas, vispārējie ekonomiskie rezultāti u.c.) mērķi.

Migrācijas jomas eksperti, izstrādājot tiesību aktus, kas regulē imigrācijas jomu, jau sākotnēji pieņēma, ka trešo valstu pilsoņiem, dzīvojot Latvijā, var mainīties uzturēšanās mērķis, un, lai samazinātu valsts un personu administratīvo slogu un izmaksas, tiesību aktos tika iestrādātas tiesības mainīt uzturēšanās mērķi, neizbraucot no valsts.

Latvijā nav veikti novērtējumi vai pētījumi, kuri ņemtu vērā nacionālo pasākumu, kas ļauj trešo valstu pilsoņiem mainīt uzturēšanās mērķi, atrodoties Latvijas teritorijā, efektivitāti.

Uzturēšanās mērķa maiņas problēma tikusi pētīta MIPEX ziņojumā, kur norādīts, ka procedūra ir pārāk birokrātiska un saistīta ar pārāk lielām izmaksām, jo neatšķiras no pirmreizējas atļaujas pieprasīšanas procedūras. Šobrīd situācija ir nedaudz mainījusies, jo atkārtotas atļaujas gadījumā, iesniedzamo dokumentu skaits ir būtiski samazināts – personām jāiesniedz tikai tā informācija, kas mainījusies, kā arī jauno uzturēšanās mērķi pierādošie dokumenti.⁷⁷

Ietekme uz ekonomiku nav pētīta, bet vispārējā tendence ir pozitīva, jo Latvijas normatīvie akti pieļauj uzturēšanās mērķa maiņu gan nodarbinātajiem, gan trešo valstu investoriem. Īpaši svarīgs šāds regulējums ir situācijā, kad valstī sāk aktualizēties darbaspēka trūkuma problēma.⁷⁸

3.2.1. Latvijas sabiedrības diskusijas par uzturēšanās mērķa maiņu

Publiskajā telpā trešo valstu pilsoņu uzturēšanās mērķu maiņa nav jautājums, par ko norisinātos aktīvas debates, jo uzturēšanās mērķu maiņas gadījumu skaits nav procentuāli liels un tas nemaina kopējo trešo valstu pilsoņu skaitu valstī. Uzturēšanās mērķa maiņas problēma tikusi aktualizēta MIPEX indeksa ietvaros, kur norādīts, ka Latvijā spēkā esošie nosacījumi ir pārāk ierobežojoši. Proti, lai mainītu uzturēšanās mērķi, nepieciešami praktiski visi tie paši dokumenti, kas jāiesniedz, pieprasot pirmreizēju uzturēšanās atļauju, kā arī izmaksas, kas saistītas ar uzturēšanās mērķa maiņu, ir analogas tām, kādas noteiktas par pirmreizējā statusa iegūšanu. Šobrīd uzturēšanās mērķa maiņas problēmu sāk aktualizēt darba devēji, jo, attīstoties ekonomikai un pastāvot nelabvēlīgai demogrāfiskajai situācijai, darba tirgū var sākt novērot darbaspēka, it īpaši kvalificēta darbaspēka trūkumu.

⁷⁶Vienīgais izņēmums ir studenti, kuri uzturēšanās mērķi, neizbraucot no Latvijas, var mainīt tikai tad, kad ir beiguši studijas.

⁷⁷Saskaņā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes amatpersonu sniegto informāciju.

⁷⁸Saskaņā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes amatpersonu sniegto informāciju.

2015.gada 25.septembrī notika 19.Latvijas valdības un Ārvalstu investoru padomes Latvijā augsta līmeņa tikšanās, kuras dalībnieki tika iepazīstināti ar Ārvalstu investoru padomes Viedokļa ziņojumu par darbaspēka pieejamību un kvalitāti⁷⁹. Ziņojumā uzsvērta nepieciešamība pēc viedas imigrācijas politikas, cita starpā pieskaroties arī jautājumam par nepieciešamību atļaut uzturēšanās mērķa maiņu trešo valstu studentiem, kas šobrīd nevar notikt pirms studiju beigām.

Ziņojuma sagatavotāji nebija izpratuši, ka ir gadījumi, kad studentiem ir tiesības mainīt uzturēšanās atļaujas iemeslu. Šādu atļauju var dot Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes amatpersonas izvērtējot konkrētās lietas apstākļus un uzturēšanās atļaujas maiņas nepieciešamību un pamatojumu.⁸⁰

Latvijā nav veikti kvantitatīvi pētījumi, kas pierādītu, ka iespēja mainīt uzturēšanās mērķi novērstu nelikumīgu uzturēšanos Latvijā. Tomēr migrācijas eksperti uzskata - iespēja mainīt uzturēšanās mērķi, neizceļojot no valsts, samazina to trešo valstu pilsoņu skaitu, kuri, beidzoties vienam piešķirtajam statusam, turpina uzturēties valstī nelikumīgi.

4. PROBLĒMAS, LABĀ PRAKSE UN GŪTĀS MĀCĪBAS

Galvenais šķērslis, ar ko saskaras trešo valstu pilsoņi, ir tas, ka ne vienmēr ir iespējams savlaicīgi, iepriekšējās uzturēšanās atļaujas derīguma termiņa laikā, iesniegt uzturēšanās mērķa maiņas pieprasījumu.

No	Uz	Valsts iestāžu problēmas pasākumu izstrādē un īstenošanā, kas ļauj trešo valstu pilsoņiem mainīt statusu.	Pieteikuma iesniedzēja problēmas mainīt statusu abos pieteikuma iesniegšanas posmos
<i>Investors, uzņēmuma īpašnieks, pašnodarbinātā is</i>	Jebkuru citu uzturēšanās mērķi	<p>Visas uzturēšanās mērķu izmaiņas tiek regulētas vienādi.</p> <p>Lielākie izaicinājumi saistīti ar gadījumiem, kad iepriekšējais vai nākamais statuss pēc būtības ir fiktīvs (netiek izpildīti vajadzīgie nosacījumi). Piemēram, ja persona ir saņēmusi uzturēšanās atļauju kā investors un nav izpildījusi ekonomiskās darbības minimālos kritērijus, tā nav tiesīga saņemt nākamo uzturēšanās atļauju saistībā ar citu uzturēšanās mērķi, bet diskusijas visbiežāk risinās par jautājumu – uz cik ilgu laiku noteikt ierobežojumu uzturēšanās mērķa maiņai, kā arī – kādi ierobežojumi ir samērīgi un kādi – nav.</p>	Jebkura uzturēšanās mērķa maiņas lielākais izaicinājums ir imigranta spēja iekļauties likumā noteiktajā termiņā, tas ir, veikt statusa maiņu iepriekšējās uzturēšanās atļaujas derīguma termiņa laikā.

Pieļaujot plašu uzturēšanās mērķa maiņas amplitūdu, tas ir, attiecinot atļauju mainīt uzturēšanās mērķi uz praktiski visiem uzturēšanās mērķiem, jāsecina, ka nav novērotas nekādas negatīvas tendences, kas rosinātu pārskatīt šāda lēmuma spēkā esamību. Atsevišķie gadījumi, kad personas ļaunprātīgi izmantojušas

⁷⁹ 2015.gada 24.septembra Viedokļa ziņojums Nr.2 „Viedokļa ziņojums par darbaspēka pieejamību un kvalitāti“. Pieejams: http://www.ficil.lv/f/15%2009%2023%20Labour_LAT.pdf. [sk. 29.09.2015.]

⁸⁰ Saskaņā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes amatpersonu sniegto informāciju.

šo iespēju mainīt uzturēšanās mērķi, nav uzskatāmi par sistemātisku parādību, un migrācijas dienesta rīcībā ir pietiekami daudz juridisko instrumentu šādas ļaunprātīgas rīcības konstatēšanai un uzturēšanās mērķa maiņas nepieļaušanai.

1. PIELIKUMS: Statistikas dati

Table A1: Pieteikuma iesniedzēji, kas lūdz starptautisko aizsardzību (2010-2014)

	2010	2011	2012	2013	2014
Latvija	65	340	205	195	375

Avots: Eurostat (*migr_asyappctza*), dati izvilkti 09.12.2015.

Tabula A2: Piešķirto "ES zilo karšu" skaits (2010-2014)

Dalībvalsts	2010	2011	2012	2013	2014
Latvija	NI	NI	7	10	32

Avots: Eurostat (migr_resbc1), dati izvilkti 09.12.2015.

Tabula A3: Izsniegtās darba atļaujas kvalificētajiem vai augsti kvalificētajiem darbiniekiem (2010-2014)

Dalībvalsts	2010	2011	2012	2013	2014
Latvija	115	97	106	82	122

Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

Tabula A4: Kopējais cilvēku tirdzniecības upuru skaits (identificētais un pieņemtais), sniedzot palīdzību un nodrošinot aizsardzību: uzturēšanās atļaujas, kas balstītas uz Direktīvu 2004/81, kā arī citas piešķirtās uzturēšanās atļaujas (2010-2012)

Dalībvalsts	2010	2011	2012
Latvija	0	0	0

Avots: Eurostat (2015) Cilvēku tirdzniecība, A12 tabula: Ar palīdzības sniegšanu un aizsardzības nodrošināšanu saistīto (identificētais un pieņemtais) upuru skaits: uzturēšanās atļaujas, kas balstītas uz Direktīvu 2004/81, kā arī citas piešķirtās uzturēšanās atļaujas

Tabula A5: Uzturēšanās atļauju maiņa pēc uzturēšanās mērķa Change of immigration status permits by reason (2010-2014)

Year	Maina no:	Maina uz:	Latvija
2010	Ģimenes statuss	Education	3
		Remunerated activities	15
	Izglītība	Family	3
		Remunerated activities	1
	Nodarbinātība	Family	41
		Education	1
2011	Ģimenes statuss	Education	6
		Remunerated activities	23
	Izglītība	Family	23
		Remunerated activities	3
	Nodarbinātība	Family	42
		Education	1
2012	Ģimenes statuss	Education	6
		Remunerated activities	24
	Izglītība	Family	22
		Remunerated activities	8
	Nodarbinātība	Family	28
		Education	0
2013	Ģimenes statuss	Education	13
		Remunerated activities	17
	Izglītība	Family	33
		Remunerated activities	14
	Nodarbinātība	Family	33
		Education	3
2014	Ģimenes statuss	Education	20
		Remunerated activities	19
	Izglītība	Family	29
		Remunerated activities	17
	Nodarbinātība	Family	52
		Education	3

Avots: Eurostat (migr_reschange), dati izvilkti 09.12.2015.

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

Tabula A6: Imigrācijas statusa maiņa pēc uzturēšanās mērķa (2010-2014)

Maina no ⁸¹ :	Maina uz:	2010	2011	2012	2013	2014	Dati ietver tikai galvenos pieteikuma iesniedzējus	Dati ietver galvenos pieteikuma iesniedzējus un apgādājamus	Avots/ sīkāka informācija
Ģimene	Izglītība	NI	NI	5	13	25	V		PMLP ⁸²
	Zinātniskā darbība	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	ES zilā karte	NI	NI	0	0	1	V		PMLP
	Augsti kvalificēti darbinieki	NI	NI	5	2	5	V		PMLP
	Nodarbinātais	NI	NI	6	7	16	V		PMLP
	Pašnodarbinātais	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Sezonas strādnieks	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Investors	NI	NI	21	74	69	V		PMLP
	Ilgtermiņa vīzu turētājs	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Patvērums	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Cilvēku tirdzniecības upuris	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Cits (lūdzam precizēt)	NI	NI	15	36	25	V		PMLP
Izglītība	Ģimene	NI	NI	13	19	29	V		PMLP
	Zinātniskā darbība			0	0	0	V		PMLP
	ES zilā karte	NI	NI	0	0	4	V		PMLP
	Augsti kvalificēti darbinieki	NI	NI	0	0	3	V		PMLP
	Nodarbinātais	NI	NI	6	7	13	V		PMLP
	Pašnodarbinātais	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Uzņēmuma īpašnieks	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Sezonas strādnieks	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Investors	NI	NI	0	10	5	V		PMLP
	Ilgtermiņa vīzu turētājs	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Patvērums	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Cilvēku tirdzniecības upuris	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
Cits (lūdzam precizēt)	NI	NI	2	4	4	V		PMLP	
Zinātniskā darbība	Ģimene	NI	NI	0	0	1	V		PMLP
	Izglītība	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	ES zilā karte	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Augsti kvalificēti darbinieki	NI	NI	0	0	0	V		PMLP

⁸¹ Nav pieejamo dati par statusu maiņu no uzņēmuma īpašnieka uzturēšanās mērķa uz jebkuru citu uzturēšanās mērķi.

⁸² Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

Maina no ⁸¹ :	Maina uz:	2010	2011	2012	2013	2014	Dati ietver tikai galvenos pieteikuma iesniedzējus	Dati ietver galvenos pieteikuma iesniedzējus un apgādājamos	Avots/ sīkāka informācija
	Nodarbinātais	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Pašnodarbinātais	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Uzņēmuma īpašnieks	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Sezonas strādnieks	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Investors	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Ilgtermiņa vīzu turētājs	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Patvērums	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Cilvēku tirdzniecības upuris	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Cits (lūdzam precizēt)	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
Nodarbinātība: ES zilā kartē	Ģimene	NI	NI	0	1	1	V		PMLP
	izglītība	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Zinātniskā darbība	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Augsti kvalificēti darbinieki	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Nodarbinātais	NI	NI	0	0	1	V		PMLP
	Pašnodarbinātais	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Uzņēmuma īpašnieks	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Sezonas strādnieks	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Investors	NI	NI	0	0	1	V		PMLP
	Ilgtermiņa vīzu turētājs	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Patvērums	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
Cilvēku tirdzniecības upuris	NI	NI	0	0	1	V		PMLP	
Cits (lūdzam precizēt)	NI	NI	0	0	1	V		PMLP	
Nodarbinātība: augsti kvalificēti darbinieki	Ģimene	NI	NI	5	7	12	V		PMLP
	izglītība	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Zinātniskā darbība	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	ES zilā kartē	NI	NI	1	2	6	V		PMLP
	Nodarbinātais	NI	NI	6	9	14	V		PMLP
	Pašnodarbinātais	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Uzņēmuma īpašnieks	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Sezonas strādnieks	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Investors	NI	NI	7	8	9	V		PMLP
	Ilgtermiņa vīzu turētājs	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Patvērums	NI	NI	0	0	0	V		PMLP

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

Maina no ⁸¹ :	Maina uz:	2010	2011	2012	2013	2014	Dati ietver tikai galvenos pieteikuma iesniedzējus	Dati ietver galvenos pieteikuma iesniedzējus un apgādājamus	Avots/ sīkāka informācija
	Cilvēku tirdzniecības upuris	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Cits	NI	NI	0	1	2	V		PMLP
Nodarbinātais	Ģimene	NI	NI	5	33	27	V		PMLP
	Izglītība	NI	NI	3	0	7	V		PMLP
	Zinātniskā darbība	NI	NI	0	1	2	V		PMLP
	ES zilā karte	NI	NI	3	3	5	V		PMLP
	Augsti kvalificēti darbinieki	NI	NI	12	14	12	V		PMLP
	Pašnodarbinātais	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Uzņēmuma īpašnieks	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Uzņēmuma īpašnieks	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Sezonas strādnieks	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Investors	NI	NI	1	10	0	V		PMLP
	Ilgtermiņa vīzu turētājs	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Patvērums	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Cilvēku tirdzniecības upuris	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Cits	NI	NI	0	3	3	V		PMLP
Nodarbinātība: pašnodarbinātais	Ģimene	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Izglītība	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Zinātniskā darbība	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	ES zilā karte	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Augsti kvalificēti darbinieki	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Nodarbinātais	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Pašnodarbinātais	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Uzņēmuma īpašnieks	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Sezonas strādnieks	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Investors	NI	NI	2	0	0	V		PMLP
	Ilgtermiņa vīzu turētājs	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Patvērums	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Cilvēku tirdzniecības upuris	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
		NI	NI	0	0	0	V		PMLP
Uzņēmuma īpašnieks	Ģimene	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Izglītība	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Zinātniskā darbība	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	ES zilā karte	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

Maina no ⁸¹ :	Maina uz:	2010	2011	2012	2013	2014	Dati ietver tikai galvenos pieteikuma iesniedzējus	Dati ietver galvenos pieteikuma iesniedzējus un apgādājamos	Avots/ sīkāka informācija
	Augsti kvalificēti darbinieki	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Nodarbinātais	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Pašnodarbinātais	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Uzņēmuma īpašnieks	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Sezonas strādnieks	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Investors	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Ilgtermiņa vīzu turētājs	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Patvērums	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Cilvēku tirdzniecības upuris	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Cits	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
Nodarbinātība: Sezonas strādnieks	Ģimene	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Izglītība	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Zinātniskā darbība	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	ES zilā karte	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Augsti kvalificēti darbinieki	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Nodarbinātais	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Pašnodarbinātais	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Uzņēmuma īpašnieks	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Investors	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Ilgtermiņa vīzu turētājs	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
Nodarbinātība: Uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	Patvērums	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Cilvēku tirdzniecības upuris	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Cits	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Ģimene	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Izglītība	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Zinātniskā darbība	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	ES zilā karte	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Augsti kvalificēti darbinieki	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Nodarbinātais	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Pašnodarbinātais	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Uzņēmuma īpašnieks	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
Sezonas strādnieks	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP	
Investors	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP	
Ilgtermiņa vīzu turētājs	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP	

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

Maina no ⁸¹ :	Maina uz:	2010	2011	2012	2013	2014	Dati ietver tikai galvenos pieteikuma iesniedzējus	Dati ietver galvenos pieteikuma iesniedzējus un apgādājamos	Avots/ sīkāka informācija
	Patvērums	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Cilvēku tirdzniecības upuris	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	cits	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
Investors	Ģimene	NI	NI	12	41	56	V		PMLP
	Izglītība	NI	NI	0	1	1	V		PMLP
	Zinātniskā darbība	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	ES zilā karte	NI	NI	0	0	1	V		PMLP
	Augsti kvalificēti darbinieki	NI	NI	0	6	3	V		PMLP
	Nodarbinātais	NI	NI	1	1	3	V		PMLP
	Pašnodarbinātais	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Uzņēmuma īpašnieks	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Sezonas strādnieks	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Ilgtermiņa vīzu turētājs	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Patvērums	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Cilvēku tirdzniecības upuris	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Sezonas strādnieks	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Cits	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Ilgtermiņa vīzas turētājs	Ģimene	NI	NI	NI	NI	NI	V	
Izglītība		NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
Zinātniskā darbība		NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
ES zilā karte		NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
Augsti kvalificēti darbinieki		NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
Nodarbinātais		NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
Pašnodarbinātais		NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
Uzņēmuma īpašnieks		NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
Sezonas strādnieks		NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
Uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks		NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
Investors		NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
Patvērums		NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
Cilvēku tirdzniecības upuris		NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
cits	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP	
Patvērums	Ģimene	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Izglītība	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Zinātniskā darbība	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	ES zilā karte	NI	NI	0	0	0	V		PMLP

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

Maina no ⁸¹ :	Maina uz:	2010	2011	2012	2013	2014	Dati ietver tikai galvenos pieteikuma iesniedzējus	Dati ietver galvenos pieteikuma iesniedzējus un apgādājamus	Avots/ sīkāka informācija
	Augsti kvalificēti darbinieki	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Nodarbinātais	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Pašnodarbinātais	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Uzņēmuma īpašnieks	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Sezonas strādnieks	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Investors	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Ilgtermiņa vīzu turētājs	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Cilvēku tirdzniecības upuris	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Cits	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
Cilvēku tirdzniecības upuris	Ģimene	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Izglītība	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Zinātniskā darbība	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	ES zilā karte	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Augsti kvalificēti darbinieki	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Nodarbinātais	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Pašnodarbinātais	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Uzņēmuma īpašnieks	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Sezonas strādnieks	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Investors	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Ilgtermiņa vīzu turētājs	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
	Patvērums	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP
Citi	NI	NI	NI	NI	NI	V		PMLP	
Citi	Ģimene	NI	NI	6	28	29	V		PMLP
	Izglītība	NI	NI	0	0	5	V		PMLP
	Zinātniskā darbība	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	ES zilā karte	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Augsti kvalificēti darbinieki	NI	NI	1	1	0	V		PMLP
	Nodarbinātais	NI	NI	1	1	3	V		PMLP
	Pašnodarbinātais	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Uzņēmuma īpašnieks	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Sezonas strādnieks	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks	NI	NI	4	4	3	V		PMLP
	Ilgtermiņa vīzas turētājs	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Patvērums	NI	NI	0	0	0	V		PMLP

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

Maina no ⁸¹ :	Maina uz:	2010	2011	2012	2013	2014	Dati ietver <u>tikai</u> galvenos pieteikuma iesniedzējus	Dati ietver galvenos pieteikuma iesniedzējus <u>un</u> apgādājamus	Avots/ sīkāka informācija
	Cilvēku tirdzniecības upuris	NI	NI	0	0	0	V		PMLP
	Citi	NI	NI	0	0	0	V		PMLP

Piezīme: NI (nav informācijas), NA (nav piemērojams).

Visbiežāk mainīja uzturēšanās mērķi no investoriem un izglītības uz ģimenes uzturēšanās mērķi un otrādi – no ģimenes uzturēšanās mērķa uz izglītību un investoriem. Investoru uzturēšanās atļauju maiņa uz ģimenes uzturēšanās mērķi visbiežāk saistīta ar to, ka ieguldītās investīcijas nedarbojas pietiekami efektīvi, lai izpildītu Imigrācijas likumā iekļautos nosacījumus termiņuzturēšanās atļaujas atstāšanai spēkā. Šādos gadījumos par investoru nereti kļūst ģimenes loceklis, mainot investīciju ieguldījuma veidu, bet bijušais galvenais iesniedzējs iegūst ģimenes locekļa statusu. Nozīmīga daļa no personām, kas no ģimenes locekļa statusa pāriet uz investora uzturēšanās mērķi, ir investoru bērni, kas, ieceļojot Latvijā, bijuši nepilngadīgi, bet kuriem iestājusies pilngadība. Ievērojot to, ka šobrīd Imigrācijas likums neparedz pilngadīgu bērnu uzturēšanos pie vecākiem (trešo valstu pilsoņiem), vecāki veic investīcijas par pilngadīgajiem bērniem vai bērni uzsāk studijas, atbilstoši mainot uzturēšanās mērķi. Lai novērstu šādas situācijas, tiek plānotas Imigrācijas likuma izmaiņas. Tās paredzēs iespēju arī pilngadīgiem bērniem, ja tie pirmo termiņuzturēšanās atļauju Latvijā saņēmuši, būdami nepilngadīgi, turpināt uzturēties ģimenes locekļa statusā. Ievērojot nelielo statusa, maiņu skaitu, šobrīd nav pamata apgalvot, ka trešo valstu pilsoņi masveidā apietu Imigrācijas likuma nosacījumus, lai iegūtu tiesības uzturēties Latvijā.⁸³

Tabula A8: Cilvēku skaits, kas ir mainījis uzturēšanās iemeslu 2 reizes, pēc maiņas veida. Number of persons who have changed immigration status 2 times by type of switch (2010-2014)

Maina no:	Maina uz:	2010	2011	2012	2013	2014	Dati ietver <u>tikai</u> galvenos pieteikuma iesniedzējus	Dati ietver galvenos pieteikuma iesniedzējus <u>un</u> apgādājamus	Avots/ sīkāka informācija
NI ⁸⁴	NI	NI	NI	NI	NI	NI			

Tabula A9: Cilvēku skaits, kas ir mainījis uzturēšanās iemeslu 3 reizes, pēc maiņas veida. Number of persons who have changed immigration status 3 times by type of switch (2010-2014)

Maina no:	Maina uz:	2010	2011	2012	2013	2014	Dati ietver <u>tikai</u> galvenos pieteikuma iesniedzējus	Dati ietver galvenos pieteikuma iesniedzējus <u>un</u> apgādājamus	Avots/ sīkāka informācija
NI	NI	NI	NI	NI	NI	NI			

⁸³ Saskaņā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes amatpersonu sniegto informāciju.

⁸⁴ Nav informācijas.

Imigrācijas statusa un uzturēšanās mērķu maiņa: pārskats par Latvijas pieeju

Tabula A10: Cilvēku skaits, kas ir mainījis uzturēšanās iemeslu vairāk kā 3 reizes, pēc maiņas veida. Number of persons who have changed immigration status more than 3 times by type of switch (2010-2014)

Maina no:	Maina uz:	2010	2011	2012	2013	2014	Dati ietver <u>tikai</u> galvenos pieteikuma iesniedzējus	Dati ietver galvenos pieteikuma iesniedzējus <u>un</u> apgādājamos	Avots/ sīkāka informācija
NI	NI	NI	NI	NI	NI	NI			

Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde izskata trešās valsts pilsoņa uzturēšanās iemesla maiņas pieprasījumu viena mēneša laikā. Pastāv iespēja pieteikties paātrinātai izskatīšanai (5 vai 10 dienu), samaksājot paaugstinātu valsts nodevu⁸⁵.

:

⁸⁵2013.gada 1.oktobra Ministru kabineta noteikumiem Nr.1034 „Noteikumi par valsts nodevu par vīzas, uzturēšanās atļaujas vai Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa Latvijā pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem”.- Latvijas Vēstnesis, Nr.200, 14.10.2013. [stājās spēkā 01.01.2014.]

AVOTU UN LITERATŪRAS SARAKSTS

Avoti

Latvijas tiesību akti

1. Darba likums.-Latvijas Vēstnesis, Nr.105, 06.07.2001.-[stājās spēkā 01.06.2001.]
2. Likums „Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu“.-Latvijas Vēstnesis, Nr.105, 06.07.2001.-[stājās spēkā 20.07.2001.]
3. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums.- Latvijas Vēstnesis, Nr.168, 19.11.2002.-[stājās spēkā 01.01.2003.]
4. Imigrācijas likums. – Ziņotājs, Nr.169, 20.11.2002.-[stājās spēkā 01.05.2003.]
5. Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.52, 01.04.2005.-[stājās spēkā 01.06.2005.]
6. Kriminālprocesa likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.74, 11.05.2005.-[stājās spēkā 01.10.2005.]
7. Patvēruma likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.100, 30.06.2009.-[stājās spēkā]
8. 2010.gada 21.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.550 „Noteikumi par ārzemniekam nepieciešamo finanšu līdzekļu apmēru un finanšu līdzekļu esības konstatēšanas kārtību“.-Latvijas Vēstnesis, Nr.100, 28.06.2010.- [stājās spēkā 01.07.2010.]
9. 2010.gada 21.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.564 „Uzturēšanās atļauju noteikumi”.- Latvijas Vēstnesis, Nr.101, 29.06.2010.- [stājās spēkā 01.07.2010.]
10. 2014.gada 28.janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr.55 „Noteikumi par ārzemnieku nodarbināšanu“.- Latvijas Vēstnesis, Nr.31, 12 02.2014.-[stājās spēkā 13.02.2014.]
11. 2013.gada 1.oktobra Ministru kabineta noteikumiem Nr.1034 „Noteikumi par valsts nodevu par vīzas, uzturēšanās atļaujas vai Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa Latvijā pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem“.- Latvijas Vēstnesis, Nr.200, 14.10.2013. [stājās spēkā 01.01.2014.]

Literatūra

1. EMT vārdnīca, 3.0, pieejama:
2. http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/glossary/index_a_en.htm.
3. Latvijas Statistikas ikmēneša biļetens 1(248)/2015, Rīga, februāris 2015, 10.lpp; Pieejams: <http://www.csb.gov.lv/statistikas-temas/darba-samaksa-galvenie-raditaji-30270.html>. [sk.07.08.2015.]
4. 2015.gada 24.septembra Viedokļa ziņojums Nr.2 „Viedokļa ziņojums par darbaspēka pieejamību un kvalitāti“. Pieejams: http://www.ficil.lv/f/15%2009%2023%20Labour_LAT.pdf. [sk. 29.09.2015.]